

Αλφα

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΣΑΒΒΑΤΟ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 1996 ● ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΡΧΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ● ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ 45 ● ΕΤΟΣ 2ο ● ΦΥΛΟ 57ο ● ΔΡΑΧΜΕΣ 200

Την προηγούμενη εβδομάδα, το υπουργείο Παιδείας ανακοίνωσε τα νέα μέτρα για την αναμόρφωση του εξεταστικού συστήματος. Με τις νέες διατάξεις καταργείται το σύστημα των δεσμών και μεταλλάσσονται οι προαγωγικές εξετάσεις. Οι μαθητές και μαθήτριες θα εξετάζονται σε 5 βασικά μαθήματα κοινά για όλους και σε 3 επιλογής. Ακόμα, οι προαγωγικές εξετάσεις της Β' Λυκείου θα γίνονται σε πανελλήνια κλίμακα και θα συνυπολογίζονται στην διαμόρφωση του απολυτηρίου και την εισαγωγή σε ΤΕΙ και ΑΕΙ. Μια εισαγωγή, η οποία θα κρίνεται βάσει των εξετάσεων της Γ' Λυκείου. Με το νέο σύστημα το υπουργείο διατείνεται ότι η εκπαίδευση θα γίνει πιο "πλήρης" και πιο "προοδευτική". Είναι όμως έτσι τα πράγματα;

συνέχεια στην 4η σελίδα

“Εθνικόν απολυτήριον” ...από τη ζωή και την κοινωνία

Συνέντευξη με τον Μ. Χαμντάν

...θέλω να ευχαριστήσω τον ελληνικό λαό που συμπαραστάθηκε τόσο σε μένα, όσο και στον αγώνα μας. Μετά την αποφυλάκισή μου, για μένα τίποτα δεν τέλειωσε. Παράμένω μαχητής στο δύσκολο και μακρύ δρόμο για την Ελευθερία και τη Δημοκρατία του λαού μου.

Σελ. 5

ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΤΗΣ ΟΥΤΟΠΙΑΣ

Ενάντια στη φωνή του αφέντη

Στηρίζουμε τους ανθρώπους που συλλογικά αγωνίζονται και οραματίζονται, που οργανώνουν την ύπαρξή τους ανταγωνιστικά στον κόσμο της κυριαρχίας.

Σελ. 7

ΕΝΘΕΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ
Για τα 60 χρόνια
από την έναρξη
της Ισπανικής
Επανάστασης

ΣΧΟΛΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Ε.Ε.

★ Μνημονεύτηκε και φέτος το περιβάλλον στην καθιερωμένη μέρα του εορτασμού του, με υποκριτικές δοξολογίες, κοινότυπα λογιότρια, απόκριση ευθυνών από αρμόδιους, ειδικούς και μη.

★ Μην επαναλαμβάνετε κύριοι, τα ακούσαμε και στην επέτειο του Τσερνομπίλ.

★ Αν και μία ή δύο φορές το χρόνο, λίγη οικολογική ευαισθησία (έστω και υποκριτική), λίγα κροκοδείλια δάκρυα για την χαμένη τιμή της γής, χρειάζονται. Αναδεικνύουν ένα κοινωνικό πρόσωπο.

★ Καλά που υπάρχουν και κάτι τέτοιες ημέρες και μπορούν μερικές οικολογικές οργανώσεις να αποδεικνύουν το λόγο ύπαρξής τους.

★ ΓΣΕΕ και υπουργείο δημοσίας τάξεως σε αναζήτηση από κοινού λύσεων για το ζήτημα των ενοχλητικών πορειών. Πως, δηλαδή, αυτές να γίνονται χωρίς να παρακωλύονται οι συγκοινωνίες.

★ Τί χολοσκάτε βρε παιδιά, στείλτε εκεί τις μονάδες καταστολής να διαλύουν τους εκάστοτε συγκεντρωμένους. Άλλωστε δεν σας είναι και εντελώς άγνωστη η συνταγή...

★ Βέβαια, μια πιο αναίμακτη λύση που ταιριάζει και στον καιρό μας, είναι να γίνονται οι πορείες μέσω της τηλεόρασης ή μέσω INTERNET. Ή ακόμα με virtual reality για πιο σκληροπυρηνικές διαδηλώσεις...

★ Τελικά δυστυχώς δε μάθαμε την κατάληξη από το εν λόγω ραντεβουδάκι.

★ Πάλι εκτεθειμένο βγήκε το αστυνομικό σώμα. "Πάτσος, ενώ φυλοκοπούσε αναίτια κρατούμενο, τον οποίο μετέφερε στις φυλακές, πήρε τόση φόρα ώστε έδειρε και τον διευθυντή των φυλακών! Τι γκαντεμιά κι αυτή... Καλά να φυλοκοπούν τους κρατούμενους, αλλά διευθυντή φυλακών, έστω και από λάθος, ε, πάει πολύ.

★ Παρεπιπτόντως, αναμένουμε εναγωνίως τα αποτελέσματα της ΕΔΕ για τον άγριο φυλοδαρμό των Αλβανών στον Κορυδαλλό από σωφρονιστικούς υπαλλήλους και μπάτσους. Καμιά 15μερή άδεια άνευ αποδοχών στη χειρότερη περίπτωση.

★ Τελείωσε το παραμύθι με την Ίμια και τώρα πιάσαμε τη Γαύδο. Άντε, με το καλό σε λίγο για το Γαϊδουρονήσι. Και το Αιγαίο και το Λιβικό, και όλα τα πελάγη, ανήκουν στα ψάρια τους.

Εδώ Πολιτισμός είναι η εκμετάλλευσή μας

Τα σλόγκαν του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας για το '97 "Εδώ πολιτισμός είναι οι άνθρωποι" και "Αυτή η πόλη μας εμπνέει..." δεν έχουν επιλεχθεί τυχαία. Σκοπός τους είναι να δημιουργήσουν στα μυαλά αυτών που λαμβάνουν αυτά τα μηνύματα μια ψευδαίσθηση, ότι δηλαδή όλοι οι κάτοικοι αυτής της πόλης συμμετέχουν το ίδιο στη διαμόρφωση και ανάδειξη του πολιτισμού. Δηλαδή, στις ποιοτικές εκείνες σχέσεις και δομές μεταξύ των ανθρώπων όπως η έκφραση, η επικοινωνία, η παιδεία, η ψυχαγωγία, η πολιτική.

Το ψέμα που προωθείται είναι διπλό. Από τη μια, πρέπει να πιστέψουμε ότι, πράγματι, εμείς είμαστε αυτοί που δημιουργούμε τον αστικό πολιτισμό και από την άλλη, επιχειρείται η απόκριση της πραγματικότητας: ότι αυτός ο πολιτισμός δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες μας για βελτίωση των σχέσεων μας και για ελευθερία, αλλά εξυπηρετεί συμφέροντα των εξουσιαστών για κέρδος, έλεγχο και εξασφαλίζει την εκμετάλλευση και την υποταγή μας.

Ίσως με δύο λέξεις αυτό που εκφράζει καλύτερα τον λόγο ύπαρξης αυτού του θεσμού να είναι το σλόγκαν "Ζητείται συναίνεση". Συναίνεση και συγκατάθεση από τους κατοίκους αυτής της πόλης, γιατί είναι απαραίτητο για δικό τους καλό και για την αναβάθμιση της πόλης "τους", να πραγματοποιηθούν όλα τα σχέδια που θα αναδείξουν την Θεσσαλονίκη πολιτιστική πρωτεύουσα. Λέξεις όπως αναβάθμιση, ποιότητα ζωής, πολιτισμός, δημιουργία, έχουν χάσει κάθε νόημα και ουσία, αλλά χρησιμοποιούνται μόνο για να εξυπηρετούν μια ακατάπαυστη προπαγάνδα, που θέλει να πείσει να συναινέσουμε σ' αυτήν την αλλαγή, η οποία υποτίθεται ότι θα συμβάλλει θετικά στη ζωή μας. Για άλλη μια φορά στην ιστορία, ο δόλος και το ψέμα χρησιμοποιούνται από τους εκμεταλλευτές αυτής της κοινωνίας για να ξεγελάσουν τους υποτακτικούς τους. Γιατί όμως είναι τόσο σημαντική για τους εξουσιαστές η πολιτιστική πρωτεύουσα;

Πίσω από την Πολιτιστική Πρωτεύουσα το Κεφάλαιο (ή πίσω από τη βιτρίνα σκουπιδότοπος)

Η απάντηση είναι ότι ο θεσμός αυτός έχει να επιτελέσει συγκεκριμένους σκοπούς.

Η Θεσσαλονίκη, μετά το τέλος του πολέμου στην πρώην Γιουγκοσλαβία βρίσκεται ενισχυμένη στο σταυροδρόμι των βαλκανίων. Οι χώρες γύρω από αυτήν, πιο αδύναμες οικονομικά (Αλβανία, Σλαβομακεδονία, Βουλγαρία, Ρουμανία) είναι έτοιμες, μετά την κατάρρευση του ανατολικού μπλόκ, να δεχτούν το ελληνικό κεφάλαιο, το οποίο είναι αυτή την στιγμή το πρώτο σε συνάλ-

λαγμα σ' αυτές τις χώρες. Η Θεσσαλονίκη καλείται να γίνει το οικονομικό κέντρο των βαλκανίων και να εξασφαλίσει την καλύτερη και ασφαλέστερη κινητικότητα των κεφαλαίων της αγοράς. Γι' αυτό το λόγο θα πρέπει να πληρεί προϋποθέσεις, όπως ένα δυνατό εμπορικό κέντρο, που θα στεγάσει χρηματιστήριο, τράπεζες και γραφεία εταιρειών και επιχειρήσεων, ενώ οι κάτοικοι θα πρέπει να υποστούν την αύξηση των ενοικίων και του κόστους ζωής.

Την Pax Romana στην βαλκανική περιοχή, που θα εξασφαλιστεί τόσο με την τοποθέτηση ευκίνητης μονάδας του ΝΑΤΟ, όσο και με την αστυνομοκρατία της ίδιας της Θεσσαλονίκης, τον έλεγχο και την καταστολή, που θα εξασφαλίζει την τάξη νεκροταφείου, ιδιαίτερα προσοδοφόρα για τις τσέπες των τραπεζιτών. Η δύναμη και το μεγαλείο τους θα αντικατοπτρίζονται σε πομπώδη και άχρηστα, για τις ανάγκες των ανθρώπων, μέγαρα και μνημεία, που θα μας δίνουν μια ψευδή εικόνα πλούτου στην πόλη, τελείως αντίθετη με την πραγματικότητα των μισθών μας.

Σε μια εκσυγχρονισμένη οικονομική πρωτεύουσα, θα πρέπει να είναι ανάλογα εκσυγχρονισμένοι και οι πολίτες της, εύπλαστοι και δεκτικοί, να δουλεύουν πολύ, να μετακινούνται γρήγορα, να διασκεδάζουν χωρίς να σκέφτονται, να αρκούνται στα λίγα και προπαντός να είναι ευχαριστημένοι με αυτά που δεν έχουν.

Πολιτιστική Πρωτεύουσα '97 (ή αλλιώς αυτός που γελάει σε βάρος μας)

Το κέρδος είναι η μόνη αιτία, η μόνη εξήγηση για όλα τα παραπάνω. Κέρδος το οποίο θα αποκομίσουν τα ελληνικά και ξένα αφεντικά, ενώ χαμένοι του παιχνιδιού θα είμαστε εμείς, οι εργάτες, οι προσωρινοί, οι συνταξιούχοι, οι άνεργοι όλων των χωρών της βαλκανικής. Όταν ένα εργοστάσιο θα κλείνει στην Ελλάδα για να ανοίξει με φθηνά εργατικά χέρια στην Αλβανία, δεν χρειάζεται πολύ μυαλό για να φθάσει κανείς στα σωστά συμπεράσματα.

Το κόστος της ζωής, τα ενοίκια, η διασκέδαση, η παιδεία θα αναβαθμιστούν με τον τρόπο που ορίζουν τα κέντρα εξουσίας, πράγμα που σημαίνει κέρδος για λίγους και οικονομικός αποκλεισμός για τους πολλούς. Σε μία πόλη όπου εκθείάζεται ο "πολιτισμός", η φτώχεια, η ανεργία, τα υποκατάστατα διασκέδασης, τα ναρκωτικά, η αποβλάκωση, η πνευματική μιζέρια, θα είναι τα αγαθά που θα "απολαμβάνουμε" καθημερινά.

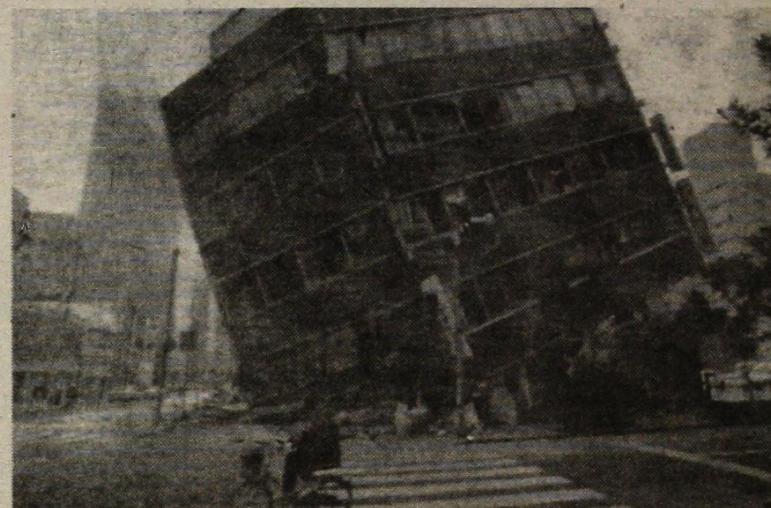
Υπάρχουν κρίκοι που συνδέουν τις αλυσίδες που μας περιτριγυρίζουν. Η πολιτιστική πρωτεύουσα εί-

ναι ένας από αυτούς τους κρίκους με τη μόνη διαφορά ότι είναι ελαφρώς επιχρυσωμένος για να κρύβει τη σκουριά που βρίσκεται από κάτω. Είναι στο χέρι σου να σταματήσεις να είσαι θεατής του κοινωνικού θανάτου σου και να γίνεις πρωταγωνιστής της ζωής σου.

Πράγματι. Αυτή η πόλη μας εμπνέει.

ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΣΤΙΣ ΝΕΚΡΟΠΟΛΕΙΣ

Αυτοδιαχειριζόμενο κοινωνικό κέντρο. Κατάληψη Βαρβάρα.

Νύχτα της Κυριακής, στα εφημερεύοντα του Λαϊκού Νοσοκομείου. Μέσα από ένα θάλαμο, δύο μπάτσοι βγαίνουν ανοίγοντας όσο το δυνατόν λιγότερο την πόρτα. Θέλουν να μην πολυφαίνεται αυτό που γίνεται ορατό ανάμεσα από το κενό που αφήνουν οι μεντεσέδες μιας ανοιγμένης πόρτας. Πάνω σ' ένα κρεβάτι, ένας κρατούμενος, μπρούμυτα, με χειροπέδες στα, τραβηγμένα πίσω, χέρια του και φιωμένος με ένα μαντίλι στο στόμα.

- Πώς θα τον πάρουμε από δω μέσα ρε;
- Ο βρωμάρης δε μπορεί ούτε το πόδι του να λυγίσει. Πώς θα τον χύσουμε στο περιπολικό;

Ξαναμπαίνουν μέσα στο θάλαμο. Μετά από πέντε λεπτά, τον βγάζουν έξω από το νοσοκομείο περνώντας τον από τον διάδρομο πάνω σ' ένα καροτσάκι χωρίς χειροπέδες.

Το δημοκρατικό πρόσωπο της ΕΛ.ΑΣ. δεν πληγώθηκε και πάλι. Ας το πληγώσουμε εμείς, με νύχια και με δόντια.

Άμεση Αντικαταστολή!

Λευτεριά σε όλους τους ομήρους του κράτους

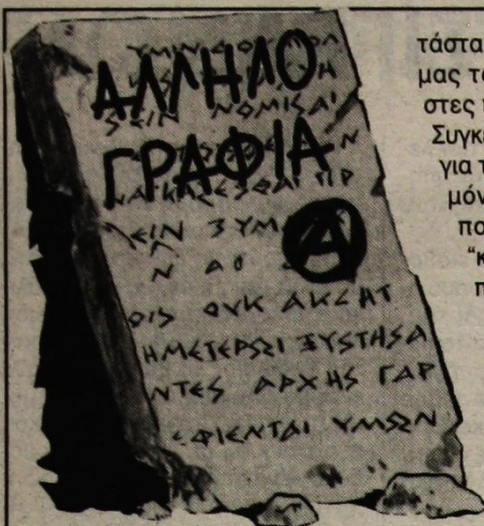
Υ.Γ. Καλά ξεμπερδέματα φιλε...

Κυκλοφόρησαν...

★ Το ΑΥΤΟΝΟΜΕΔΙΑ Νο 6. Σ' αυτό βρίσκουμε κείμενα που αφορούν στα νέα μοντέλα οργάνωσης της εργασίας, στη Μαφία, καθώς και μία πολύ ενδιαφέρουσα παρουσίαση του ελευθεριακού συνεδρίου στη Γρενόμπλ της Γαλλίας, που πραγματοποιήθηκε μεταξύ 21 και 23 Μάρτη. Σημαντική είναι και η παρουσίαση της δράσης των GAL στην περιοχή των Βάσκων. Συγχαρητήρια για το κείμενο που αφορά στη σχέση ζώων και ανθρώπων. Το έντυπο συνοδεύεται με δύο μπροσούρες, σε διαφορετικό όμως φάκελο η κάθε μία. Η μία "Περί της Πόλεως και του Πληθυσμού του Ε. Colombo, που έχει παρουσιαστεί από το ΑΛΦΑ παλαιότερα, και η νέα "Η Βαρκελώνη είναι δική μας" του Miguel Garcia, μία προσωπική κατάθεση για την πρώτη ημέρα της ισπανικής επανάστασης.

★ Το ημερολόγιο του ΑΛΦΑ, η μπροσούρα του Lusmore, η συλλογή φωτογραφιών και κειμένων της Πρωτοβουλίας Αλληλεγγύης στον Αγώνα των Ζαπατίστας καθώς και η μπροσούρα για τη συνθήκη Σένγκεν, διατίθενται σε κεντρικά βιβλιοπωλεία σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη, στο βιβλιοπωλείο της Villa Varvara (Κρίστου 7, πλ. Κουλέ Καφέ, Θεσσαλονίκη), στο Αυτόνομο Στέκι Καβάλας (Φιλίππου 46), στο Κοινωνικό Κέντρο Πάτρας (Τσαμαδού 38). Στέλνονται και ταχυδρομικά -με αντικαταβολή- με ένα τηλεφώνημα στα γραφεία του ΑΛΦΑ (Τετάρτη και Πέμπτη βράδυ στο 6458112).

Τετάρτη, δύο μέρες πριν το τέλος του Μάη

Σύντροφοι και συντρόφισσες. Αφορμή γι' αυτήν την επιστολή στάθηκε το πάρτυ στο λόφο του Στρέφη το περασμένο Σάββατο για την οικονομική ενίσχυση της εφημερίδας μας. Πιστεύουμε ότι οι σύντροφοι της Συντακτικής Συνέλευσης θα 'πρεπε να έχουν την δυνατότητα να διαχειρίζονται τα οικονομικά της εφημερίδας χωρίς τη μεσολάβηση τέτοιων εκδηλώσεων. Η ευθύνη για τούτη την κα-

τάσταση ανήκει αποκλειστικά σε μας τους αναρχικούς, αναγνώστες ή μη της εφημερίδας μας. Συγκεκριμένα είμαστε υπεύθυνοι για την έλλειψη ενότητας και ομόνοιας, είμαστε υπεύθυνοι που είμαστε χωρισμένοι σε "κλίκες" και τελικά είμαστε υπεύθυνοι που σμποτάρουμε τον ίδιο μας τον αγώνα, τα οράματα μας. Και αυτή η κατάσταση με την οικονομική αδυναμία της "Αλφα" είναι ένα "από μας για μας" σμποτάζ. Ξεκινάμε με την πεποίθηση ότι ο χώρος έχει ανάγκη μια εφημερίδα, εβδομαδιαία και πανελλαδικού επιπέδου.

Παραδεχόμαστε ότι η "Αλφα" δεν είναι ό,τι καλύτερο θα μπορούσε να υπάρξει. Όμως, αλοιμόνο μας αν απαιτούμε μια εφημερίδα με περιορισμένο αναγνωστικό κοινό, με οικονομικούς πόρους μόνο τα έσοδα από τα πουλημένα φύλλα, με εμπειρία 56 φύλλων κτλ, κτλ, μια εφημερίδα δηλαδή σαν την "Αλφα", να είναι άσογη.

Είναι αδύνατον μια εφημερίδα να παρουσιάζει ικανοποιητικό επίπεδο πριν καλά καλά συμπληρώσει 100 - 150 φύλλα εμπειρίας. Έπειτα δεν μπορούμε να παραβλέψουμε ότι η "Αλφα" έχει βελτιωθεί και βελτιώνεται με εντυπω-

σιακούς ρυθμούς. Κι αν κάποιος αμφιβάλλει για το τελευταίο, τότε να ξέρει ότι υπάρχει ανάγκη από την πολύτιμη παρουσία του. Ας βοηθήσει στην πράξη, για να υπάρξει βελτίωση.

Παράπονα υπάρχουν πολλά. Κι εμείς εδώ στα Χανιά δεν μπορούμε να πούμε ότι είμαστε απόλυτα ικανοποιημένοι απ' την εφημερίδα μας. Όμως τα λάθη τα νιώθουμε για δικά μας λάθη. Καταλαβαίνουμε την πίεση και το μόχθο των συντρόφων, νιώθουμε την αγωνία τους, έχουμε τη φλόγα τους. Εχει λοιπόν τόσα ελλωτάματα η εφημερίδα; Ας υποθέσουμε ότι είναι τόσα πολλά, που φτάνει στο σημείο να μην είναι ανεκτή. Πολύ καλά λοιπόν, όποιος το πιστεύει αυτό θα πρέπει να μη διαβάσει καμιά άλλη εφημερίδα, κανένα άλλο έντυπο, γιατί αν η αναρχική εφημερίδα δεν είναι ανεκτή, τότε πιθανώς ούτε η αστική φυλλάδα θα ικανοποιεί αλλά ούτε κι η αριστερή. Ας ξεφύγουμε απ' την στεiera άρνηση και απ' την αντιδραστικότητα.

Όσα ελλωτάματα κι αν έχει η "Αλφα", ό,τι κι αν είναι, υπάρχουν δύο δρόμοι ν' ακολουθήσουμε: είτε την σμποτάρουμε με την αδιαφορία και την εχθρότητα μέχρι να κλείσει, κι ησυχάζουμε, εκεί τελειώνει το πράγμα, είτε την ενισχύουμε με όλους τους τρόπους, ο-

πότε υπάρχει και μια πιθανότητα να βελτιωθεί και να προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες στο χώρο πράγμα που θα συμβεί με μαθηματική ακρίβεια. Ας κάνουμε τις επιλογές μας με βάση τον ορθολογισμό. Και τέλος πάντων, είναι δύσκολο να πηγαίνει κανείς κάθε Σάββατο στο περίπτερο να αγοράζει την "Αλφα"; Είναι άραγε μεγάλο έξοδο 800 δρχ το μήνα;

Μόνο και μόνο επειδή κάποιοι σύντροφοι μοχθούν τόσο πολύ, μόνο και μόνο για να ενισχυθεί η εφημερίδα οικονομικά, έτσι ώστε να μπορέσει να υπάρξει κάποια πρόοδος, μόνο και μόνο επειδή σ' αυτή την εφημερίδα εκφράζουν την άποψη τους αναρχικοί, λίγο ή πολύ όλος ο χώρος (κι αν όχι, υπάρχει δυνατότητα όλοι να εκφραστούν), η "Αλφα" αξίζει να αγοράζεται συστηματικά απ' όλους τους συντρόφους.

Θεωρούμε, ότι δεν υπάρχει σοβαρό επιχείρημα που να στηρίζει τη θέση ότι δεν έχουμε υποχρέωση ως αναρχικοί να παίρνουμε συστηματικά την "Αλφα".

Πέρα όμως από τα λόγια τούτα, πιστεύουμε ότι σημαντικότερες είναι οι πράξεις. Συγκεκριμένα, προτείνουμε στους αναγνώστες τούτης της επιστολής, να ξεκινήσουν μια προσπάθεια με σκοπό απ' ενός μεν η εφημερίδα ν' αγοράζεται συστηματικά απ' όλους

τους συντρόφους, απ' ετέρου δε η εφημερίδα να διαδοθεί σε άτομα που "φλερτάρουν" με τον χώρο. CE διάλογος μέσα στις παρέες, η άμεση επαφή, η απευθείας δράση, είναι τα μέσα που θα βοηθήσουν στην πραγματοποίηση αυτών των στόχων.

Και για εφαρμοσμένη τακτική: εδώ στα Χανιά συνηθίζουμε στις συναυλίες και στα φεστιβάλ, και γενικά σε εκδηλώσεις που μαζεύεται κόσμος, να παρεμβαίνουμε πουλώντας βιβλία και δίνοντας φυλλάδια. Υπάρχει δηλαδή έξω από κάθε, σχεδόν, τέτοια εκδήλωση ο χώρος των αναρχικών, ένας πάγκος ή ένα κομμάτι ύφασμα όπου τοποθετούνται "δικά μας" βιβλία, φυλλάδια, περιοδικά, και βέβαια η "Αλφα", η οποία τυγχάνει ιδιαίτερης εκτίμησης απ' τον κόσμο.

Τρόποι υπάρχουν πολλοί, αρκεί να υπάρξει και η καλή διάθεση. Αν και η έκταση κι ο δυναμισμός αυτής της επιστολής, δεν επιτρέπει να υπολογίζουμε σε κάποια ουσιαστική βελτίωση της κατάστασης, μπορούμε όμως να ευχηθούμε μια τέτοια βελτίωση καθώς και κουράγιο στον αγώνα των συντρόφων μας...

Να 'στε όλοι καλά

Σύντροφοι από Χανιά.

Την Τρίτη στις 3.30 τα ξημερώματα, άγνωστοι έκαψαν το αυτοκίνητο (FIAT 128) του αναρχικού Νώντα Σκυφτούλη έξω από το σπίτι του.

Φαίνεται πλέον ξεκάθαρα, ότι οι μηχανισμοί εξόντωσης και τρομοκρατίας αγωνιστών, δεν μπορούν να χωνέψουν το γεγονός ότι ο Νώντας, παρά τις γνωστές στο πανελλήνιο μεθοδεύσεις σε βάρος του, εξακολουθεί να δίνει το παρών στους αγώνες, μέσα από τις επιτροπές αλληλεγγύης (Μαζοκόπου, Μπαλάφα, Χαμνάν).

Στόχος της προβοκατόρικης αυτής ενέργειας ήταν απ' ενός η επιβολή κλίματος τρομοκρατίας κι απ' ετέρου η αποδυνάμωση της αλληλεγγύης κι ο αποπροσανατολισμός σε ζητήματα που δεν αφορούν τις αξίες του αναρχισμού. Γι' αυτό το λόγο είμαστε στο πλευρό του.

Συντακτική Συνέλευση
ΑΛΦΑ Αθήνας

Προχθές, άγνωστοι έκαψαν το Ι.Χ. αυτοκίνητο του Νώντα Σκυφτούλη. Ασφαλώς δεν έχουμε το "αποτύπωμα" των δραστών, όμως, αλληπάλληλα περιστατικά και δηλώσεις κατά "συνήθων υπόπτων", νυν ή πρώην πολιτικών κρατουμένων καθώς και η περιρρέουσα ατμόσφαιρα που διαμορφώνεται σε βάρος του ευρύτερου αντιεξουσιαστικού χώρου, μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι δράστες του εμπρησμού προέρχονται από τον χώρο των κατασταλτικών μηχανισμών -ανεξάρτητα από το αν εκτελούσαν εντολές ή, που είναι και το πιθανότερο, έδρασαν αυτόνομα. Πάντως, φαίνεται ότι και στην Ελλάδα -και αυτό πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα- κάνει την εμφάνισή της η γνωστή, και δεόντως προβλεβλήμενη από την τηλεόραση, πρακτική του "παίρνουμε το νόμο στα χέρια μας", είτε αυτή εφαρμόζεται από αστυνομικούς, είτε από "αγανακτισμένους πολίτες". Δεν δαιμονολογούμε. Ο εμπρησμός του αυτοκινήτου του Νώντα Σκυφτούλη δεν είναι το μοναδικό περιστατικό. Έχουν προηγηθεί δεκάδες περιπτώσεις τηλεφωνικών ή εκ του σύνεγγυς απειλών κατά "συνήθων υπόπτων", καθώς

και επιθέσεις εναντίον τους από "αγνώστους", οι οποίες, πολύ κακώς, δεν δημοσιοποιούνται και δεν καταγγέλλονται.

Ελπίζουμε ότι αυτές οι εκδηλώσεις λατρείας του νόμου και της τάξης δεν θα κλιμακωθούν, αν και (μακάρι να κάνουμε λάθος) θεωρούμε ότι θα αυξάνονται ανάλογα με την κλιμάκωση της επίσημης κρατικής βίας, της δικαστικής και της αστυνομικής αυθαιρεσίας, καθώς και της ανεξέλεγκτης δράσης των μηχανισμών.

Δίκτυο Κινήσεων για τα
Ατομικά και Κοινωνικά
Δικαιώματα

Ανακοίνωση - Καταγγελία

Καταγγέλλουμε τη βάρβαρη επίθεση σε βάρος του αναρχικού Νώντα Σκυφτούλη, κατά την οποία πυρπολήθηκε το αυτοκίνητό του, έξω από το σπίτι του.

Οι μηχανισμοί φυσικής και ηθικής εξόντωσης αγωνιστών, με την ψυχοπαθητική μονομανία που τους διακρίνει, δεν μένουν αδιάφοροι στο γεγονός ότι ο Νώντας Σκυφτούλης, υπήρξε ενεργό και δραστήριο μέλος της Επιτροπής Αλληλεγγύης στον Κ. Μαζοκόπο, η οποία πέτυχε την απελευθέρωσή του, δεν μένουν αδιάφοροι στο γεγονός ότι συμμετέχει στην Επιτροπή Αλληλεγγύης στους Μπαλάφα και Χαμνάν, που διοργάνωσε τελευταία την επιτυχή εκδήλωση στην πλατεία Κλαυθμώνος και την πορεία στην Αμερικάνικη πρεσβεία και φυσικά δεν μένουν αδιάφοροι στο γεγονός ότι ο Νώντας Σκυφτούλης, σχεδόν 20 χρόνια, παραμένει συνεπής και αξιοπρέπης στις πεποιθή-

σεις και τη δράση του, ως αναρχικός. Η ευτέλεια και η μικροπρέπεια της επίθεσης (κάηκε ένα μεταχειρισμένο FIAT 128) ανταποκρίνονται πλήρως στην χαρακτηριστική αυτών που την επινόησαν, την εκτέλεσαν και την κάλυψαν.

Δεν είναι μήπως περίεργο (;) ότι παρόλη την παρουσία της αστυνομίας και της πυροσβεστικής στο συμβάν και της γνωστής ταυτότητας του κατόχου, το περιστατικό απουσιάζει από τα αστυνομικά ανακοινωθέντα, που για άλλη περίπτωση είναι λαλίστατα;

Γνωρίζουμε πως όσο πιο πολύ ξεπέφτουν οι μηχανισμοί,

τόσο πιο παρορμητικά βαδίζουν στο σχοινί μεταξύ επικινδυνότητας και γελοιότητας, ρέποντας συνήθως προς την τελευταία.

Δηλώνουμε ότι, όπως δε μείναμε θεατές στις επιθέσεις τους ενάντια στους αγωνιστές, έτσι και τώρα, για μια φορά ακόμα, δεν είμαστε διατεθειμένοι, έργω και λόγω, να αφήσουμε το σύντροφό μας μόνο του στο παραλήρημά τους.

Επιτροπή Αναρχικών
Θεσσαλονίκης Ενάντια στην
Κρατική Καταστολή

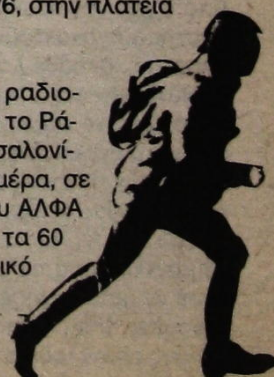
Εκδηλώσεις

★ Από παραδρομή στο προηγούμενο φύλλο, δημοσιεύτηκε λάθος η ημερομηνία του φεστιβάλ "Αυτοοργανωμένης Εκφρασης". Το φεστιβάλ γίνεται σήμερα Σάββατο 8/6 στο Πεδίο Άρεως, από τις 2.00μμ και θα υπάρχει έκθεση αντιεξουσιαστικών εκδόσεων, ζωγραφικής, κόμικς και κατασκευών, μουσική και φαγητό. Διοργανώνεται από τις εκδόσεις Discordia, και Υπουργό Χτύπημα.

★ Τριήμερο εκδηλώσεων, από την Παρασκευή 7/6 έως και την Κυριακή 9/6, διοργανώνεται από φοιτητές της Καλών Τεχνών, στις νέες εγκαταστάσεις της σχολής στην οδό Πειραιώς. Στις εκδηλώσεις περιλαμβάνονται θέατρο, εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας και βιβλίου, προβολές ταινιών, συναυλίες, κουλκ-θέατρο κτλ.

★ Εκδηλώσεις για την Ισπανική Επανάσταση στην Ηλιούπολη, Σάββατο 15/6, στο θεατράκι της κεντρικής πλατείας Ηλιούπολης. Επίσης στον Βύρωνα, την Κυριακή 16/6, στην πλατεία Ταπητουργείου, ώρα 8.00μμ.

★ Το καθιερωμένο ετήσιο τριήμερο των ραδιοφώνων διοργανώνεται φέτος μόνο από το Ράδιο Ουτοπία στο Πάρκο των Σκύλων στη Θεσσαλονίκη μεταξύ 14 και 16 Ιουνίου. Την τελευταία ημέρα, σε συνεργασία με τη Συντακτική συνέλευση του ΑΛΦΑ Θεσσαλονίκης διοργανώνεται εκδήλωση για τα 60 χρόνια της Ισπανικής επανάστασης, με κεντρικό ομιλητή τον Abel Paz.

Αλφα
ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

ΕΤΟΣ 20 ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 57

ΕΚΔΟΤΗΣ: "ΑΛΦΑ" Α.Μ.Κ.
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ
ΕΚΔΟΣΗΣ: ΣΠΥΡΟΣ
ΔΑΠΕΡΓΟΛΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΠΑΡΡΗΓΟ-
ΠΟΥΛΟΥ 45
Τα γραφεία είναι ανοιχτά κάθε Πέμπτη
7.00-10.00μ.μ.
ΤΗΛ. - FAX: (01) 64.58.112
e-mail: alfanarc@compulink.gr
ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ: Τ.Θ. 31809
Τ.Κ. 100 35
ΑΘΗΝΑ

Για τους 526 καταληψίες του Πολυτεχνείου έχει ανοιχτεί από συντρόφους λογαριασμός ενίσχυσης, όχι μόνο για τα έξοδα των δικών που έρχονται (και που θα διαρκέσουν μέχρι τον Μάιο), αλλά και για εγγυήσεις σε τυχόν καταδίκες. Ο αριθμός του λογαριασμού είναι στην Εθνική Τράπεζα, 068-747974-31.

Η άλλη όψη του ...ΚΑΙΡΟΥ ΤΩΝ ΤΣΙΓΓΑΝΩΝ

Ο νομάς, ο γύφτος που άλλοτε τρώει και άλλοτε κλέβει.

Τα παιδιά όταν δεν τρώνε το φαί τους ή είναι άτακτα, ο γλετζές, ο παπλωματάς, ο καρεκλάς, ο γανωτής, ο αρκουδιάρης, η μάντισσα... κλπ. αρκούν ή περισσεύουν για να ολοκληρώσουν το γραφικό ή άγραφο περιβάλλον μας; Και όταν αυτοί μας καλύπτουν τις όποιες ελλείψεις μας, είτε σε επαγγελματικό (καταναλωτικό) επίπεδο, είτε σε ψυχαγωγικό (πανηγύρι-χειρομαντεία) είναι δεκτοί, καλύτερα ανεκτοί. Μας δίνουν κάποια διέξοδο στο ασφυκτικό σύστημα που ζούμε, κάποια ανάσα ζωής και ελπίδας.

Κοντολογής ζούμε με τον τρόπο το δικό τους στη "δική μας κοινωνία" μεταφέροντας τη γλώσσα (άγραφο), τα ήθη και έθιμα τους (λαογραφία) και τον πολιτισμό τους αναστατώνοντας τις περισσότερες φορές και εκπλήσσοντάς μας με το να επιμένουν αδιαφορώντας αν αυτό που ζουν είναι αποδεκτό ή απορριπτό από μας. Βέβαια πολλές φορές απομόνωση και η περιθωριοποίηση τους κάνει όχι απλώς να μας υπενθυμίζουν τα νόμιμα δικαιώματά τους και να τα διεκδικούν, αλλά προσπαθούν να μεταφέρουν τα λιγοστά δικαιώματά που του έχουν παραχωρηθεί (ταυτότητα, υπηκοότητα, εκλογικό δικαίωμα, άδεια οδηγείας επαγγέλματος κ.α.) για να τα χρησιμοποιήσουν και να στηρίξουν τα επιχειρήματά τους για την ύπαρξή τους. Πχ. λέγε "Είμαστε και εμείς Έλληνες, αγαπάμε την πατρίδα μας (αλλά αυτή δεν μας αγαπάει), πολεμάμε γι' αυτήν αν χρειαστεί (αλλά αυτή αδιαφορεί και μεροληπτεί για μας), υπηρετούμε στο στρατό (αλλά αυτός δεν μας υπηρετεί), ψηφίζουμε σαν Έλληνες πολίτες (αλλά η πολιτεία δεν ψηφίζει για μας)", κ.α.

Είναι βρώμικοι και μας βρωμίζουν, κάνουν πολλά παιδιά για να τα πουλάνε, δεν δουλεύουν παρά ζητιανεύουν...

Είναι από τις φωνές που ακούγονται και που προβάλλει η κοινωνία και λίγο πιο πέρα μερικοί από τους αιρετούς άρχοντες (Αστροπύργου, Α.Λιοσιών, Φυλής-Ζεφυρίου και πιθανώς και άλλων περιοχών που συνυπάρχουν με Τσιγγάνους και άλλες μειονότητες που ζουν στην Ελλάδα). Που οφείλεται

αυτή η διαφορά, αν όντως υπάρχει διαφορά; Και τι είναι η διαφορά και σε τι διαφέρει από την ομοιομορφία; Δεν θα μπω σε τέτοιου είδους κοινωνιολογική επεξεργασία αλλά θα σταθώ στη στάση μιας "κοινωνίας και ενός κράτους δικαίου" που προσπαθεί μ' οποιονδήποτε τρόπο, είτε άμεσα είτε έμμεσα, να ενσωματώσει -και αν αυτό δεν είναι κατορθωτό- να απομονώσει, να σβήσει, να εξοντώσει κοινωνικές και σεξουαλικές ομάδες, πρόσφυγες-μετανάστες-μειονότητες που αρνούνται ν' ακολουθήσουν και επιμένουν πάραυτα σε μια στάση ζωής, αξιοπρέπειας, ανεξαρτησίας, ελευθερίας, δημιουργίας-έκφρασης, αντίθετα με τη ΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ που επιβάλλεται από ΕΠΑΝΩ και εκφράζεται από την κατεστημένη τάξη (Κοινώς από τα συμφέροντα μιας ομάδας οικογενειών και των οργάνων τους, την πλειοψηφία των ΜΜΕ).

Η-οι αντίθεση-εις αυτή-ες, φέρουν αναπόφευκτα την-τις επίθεση-εις και η-οι σύγκρουση-εις γενικεύεται-ονται ξεκινώντας από μια σπίθα (αφορμή-αίτια) από ένα μεμονωμένο γεγονός και δεν αποκλείεται να γενικευτεί και να πάρει ανεξέλεγκτες διαστάσεις και να κηρυχτεί "κατάσταση πολιορκίας" (βλ. κινητοποίηση αγροτών, εξέγερση στις φυλακές, ένα σωρό κλάδοι σε αναβρασμό και αναστάτωση, ίσως λείπει ο συντονισμός για ν' ανάψει φωτιά στο μπαρούτι ή ακόμα δεν έχει μπει φυτίλι και αναζητείται η δάδα με τη φωτιά;). Το κράτος μ' όλα τα μέσα που διαθέτει (κυρίως με τον εξοπλισμό των ΜΜΕ -γιατί αυτή είναι η κυρίαρχη δύναμη και η εξουσία του) έχει κατορθώσει ε την τακτική του να κατακερματίζει την κοινωνία και να επιβάλλει διαφορετική γλώσσα στα διάφορα κομμάτια της ώστε η συνεννόηση μεταξύ τους να δυσκολεύεται αν όχι να γίνεται ακατόρθωτη. Ευθύνη και υποχρέωση μας είναι να σπάσουμε αυτό το πλέγμα σιωπής και συναίνεσης που βαριά έχει πέσει πάνω μας και μας έχει οδηγήσει σε τέλμα και αδιαφορία. Η απροκάλυπτη και βίαιη εισβολή από τα ΜΜΕ, και από τα ανθρωποειδή της αστυνομίας στον καταυλισμό των τσιγγάνων (εκεί έχουν καταντήσει, να στοιβάζουν άτομα που "βρωμάνε και λερώνουν και που μιλάνε μια άλλη γλώσσα, διαφορετική από

την ΕΠΙΣΗΜΗ") πρόσφατα έφερε στην επιφάνεια το διασυρμό, την αποτρόπαιη διαπόμευση αυτή τη φορά των Τσιγγάνων που στο όνομα της καθαρότητας της φυλής κάποιοι ανέλαβαν να την ανακαλύψουν και να την διαλευκάνουν.

Το μέσον της τηλεόρασης έπαιξε σημαντικό ρόλο στην ανακάλυψη των δραστών αλλά συνάμα φαίνεται ότι αυτή του η "υπερβολή" λειτούργησε αυτή τη φορά υπέρ της αγανάκτησης και της διαμαρτυρίας των πολιτών, ώστε ν' ασκηθεί δίωξη από εισαγγελέα κατά παντός υπευθύνου και ο υπουργός ν' αναγκασθεί να ευθυγραμμισθεί με τη δικαιοσύνη. Η τηλεόραση εκτός από εμετικές εκπομπές τύπου "ΕΝΩΠΙΟΣ ΕΝΩΠΙΩ", "ΤΟ ΜΗΛΟ ΤΗΣ ΕΡΙΔΟΣ", "ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΙΣΘΗΤΙΚΟ", "ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΣΤΗΝ ΟΜΙΧΛΗ" και πολλά άλλα, μας "βοηθάει και μας συναρπάζει συνάμα με τον ν' ανακαλύπτει τον πραγματικό ένοχο αυτής της υπόθεσης: δηλ. το κράτος με τη βία του". Φανταστείτε που καταλήξαμε: να μιλάνε για τα δικαιώματά μας και τότε απειλούνται. Έχουμε προθυμοποιηθεί, έχουμε συναινέσει, έχουμε βιασθεί, έχουμε εκχωρήσει τα δικαιώματά μας και κάποιοι άλλοι έχουν αναλάβει εργολαβικά αυτή την τακτοποίηση.

Ακούστηκε λοιπόν ο Πρόεδρος των απανταχού Τσιγγάνων (σωματείο αναγνωρισμένο) κος Παναγιωτόπουλος να λέει αγανακτισμένος και να διαμαρτύρεται στις ειρωνικές του κου ΠΛΕΥΡΗ: "Είμαστε Έλληνες, υπηρετούμε στο στρατό, ξανατονίζω και επιμένω: Είμαστε Έλληνες και είμαστε περήφανοι γι' αυτό, για να βγάλουμε όμως ταυτότητα είμαστε υποχρεωμένοι να πληρώνουμε ακόμα και 200.000 δρχ. Κάτι που σημαίνει ότι η πολιτεία δεν τους δέχεται και είναι διατεθειμένη να σπάσει τα όποια κυκλώματα υπάρχουν και που μεσολαβούν. "Ο Δήμος δεν μας γράφει συχνά στα δημοτολόγια του, ψηφίζουμε όμως, φορολογούμαστε, υπηρετούμε στο στρατό αλλά αρνούνται να μας παραχωρήσουν έκταση για να μένουμε, μας κόβουν συχνά το νερό και είμαστε υποχρεωμένοι να ζούμε μέσα στη βρώμα και τα ποντίκια" (εκείνη τη στιγμή περνάνε μέσα από το γυαλί σκηνές από καταυλισμό που δείχνουν τσαντήρια, ανθρώπους, παιδιά, σκουπίδια και ποντίκια, όλα

μαζί: για την επιβεβαίωση των λεγόμενων του, το μέσον στην υπηρεσία της πραγματικότητας, του ρεαλισμού).

Και συνεχίζει: "Κατά την εισβολή της αστυνομίας, γυναίκα που ήταν έγκυος έχασε το παιδί της. Πηγες και είδες προσωπικά το περιστατικό; Ήσουν παρών, πηγες; Επίμονα ζητούσε και αγωνιούσε από τον κο Πλεύρη αλλά και από όλους τους παριστάμενους να του δοθεί μια απάντηση ικανοποιητική ενώ δίπλα του ο εκδότης της εφημερίδας "ΣΤΟΧΟΣ" κος ΚΑΨΑΛΗΣ διαμαρτυρόταν επιδεικνύοντας ένα χαρτί που ήταν καταχωρημένες ομάδες, οργανώσεις, επιτροπές αντιρατσιστικού χαρακτήρα: - Όπως η SOS ρατσισμός, κ.α. απορώντας πως και γιατί υφίστανται οι εν λόγω.

Και μετά τι; Πάλι σιωπή έως ότου ένα άλλο περιστατικό ταραξεί τα λιμνάζοντα νερά και επαναφέρει το θέμα στην επιφάνεια, αν και πώς το επαναφέρει είναι ένα άλλο ζήτημα. Φαίνεται πως είναι ένα από τα πολλά κατορθώματα του ασυναγώνιστου μέσου. Εμείς, σαν "άβουλη και απρόσωπη μάζα" απλώς παρακολουθούμε; Παρεμβαίνουμε αραιά και που για τη σωτηρία της συνείδησής μας; Γιατί πολίτες χωρίς μνήμη-συνείδηση-αξιοπρέπεια, σημαίνει πολίτες άβουλοι-αδύναμοι που απλώς ιδιοδεολογικοποιώντας αυτή τους τη στάση ζωής.

Δικαιώματα στα οποία αποκλείονται Τσιγγάνοι και άλλες μειονότητες στην Ελλάδα.

Έχουν ταυτότητα, ψηφίζουν (όσοι έχουν ελληνική υπηκοότητα), το θρήσκευμα: ορθόδοξο ή άλλο (κυρίως μουσουλμανικό), υπηρετούν στο στρατό, σπανίως οι δήμοι τους γράφουν στα δημοτολόγια ακόμα και αν έχουν στίπια, φορολογούνται, δυσκολεύουν οι άδειες εξασκήσεως επαγγέλματος (δίνονται με το σταγονόμετρο, παραμονές εκλογών), οι άδειες επίσης αγροτικών μηχανημάτων (τρακτέρ) (και αυτές λιγοστές, παραμονές εκλογών), τους φέρνουν δυσκολίες για την κατοχή γης (άρα, και για την οικοδόμησή), δυσκολίες από τη πολεοδομία για επιδιόρθωση και επέκταση οικοδομής.

Η προτροπή στη Δ.Θράκη από τους αξιωματικούς του στρατού στους φαντάρους να μην προτιμούν προϊόντα από τους μουσουλμάνους ούτε να επισκέπτονται τα μαγαζιά τους (καφενεία, μπακάλικα, ταβέρνες, καπνοπωλεία, είδη λαϊκής τέχνης κ.α.). Η προτροπή της Εκκλησίας να βαπτίζονται (βλ. ενσωματώνονται) από μουσουλμάνους που είναι (Τσιγγάνοι, τούρκοι, πομάκοι κ.α.) σε χριστιανοί ορθόδοξοι (έναντι βέβαια κάποιοι χρηματικού κινήτρου), για να βρίσκουν ευκολότερα δουλειά. Οι ασκήσεις του στρατού που γίνονται σε καπνοχώραφα που καλλιεργούνται από μειονοτικούς δεν αποζημιώνονται ή η αποζημίωση είναι λιγοστή έως ανύπαρκτη.

Καταγγελλίες ότι κονδύλια που έχουν εγκριθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό (την πολιτεία δηλ.) για να διατηρηθούν τα έξοδα και να ενισχυθούν πολιτιστικές εκδηλώσεις των μειονοτικών (στα μειονοτικά σχολεία) δεν έχουν φθάσει ή είναι τόσο κουτσουρεμένα ως ανύπαρκτα που δεν επαρκούν για τις ανάγκες τους (καταγγελλίες από δασκάλους που διδάσκουν στα μειονοτικά σχολεία). Αποκλείονται από τις προσλήψεις Τσιγγάνοι λόγω νομαδικής ζωής, λόγω του ότι έχουν αντικειμενικές δυσκολίες (περιορισμένη ως ανύπαρκτη γνώση της ελληνικής γλώσσας και γενικά λειψή μόρφωση, πολλοί από αυτούς εγκαταλείπουν τα μειονοτικά σχολεία για βιοποριστικούς λόγους.

Κι ακόμα δύσκολα να εργασθούν στο δημόσιο, νοσοκομεία, πανεπιστήμια, οργανισμούς, έστω και εάν αυτοί είναι Έλληνες υπήκοοι.

Πριν μερικά χρόνια (τα πρώτα χρόνια του ΠΑΣΟΚ, επί Τρίτης υπουργού Παιδείας), είχε ανακύψει πρόβλημα με μία παιδαγωγό ροδίτικης καταγωγής, καθολικής κατά το θρήσκευμα, με το διορισμό της στο δημόσιο (δηλ. με την επετηρίδα). Αρνήθηκαν επίμονα να ικανοποιήσουν το αίτημα της για αποκατάσταση. Βέβαια πρόβαλλαν κάποιο παράθυρο για να την αποκλείσουν. Κατά τα άλλα δεν φαίνεται η ανεξιθρησκεία να κατοχυρώνεται από το Σύνταγμα ισόβαθμα με την επίσημη θρησκεία του κράτους που είναι η Ορθόδοξη.

Κ.Α.

ΑΘΗΝΑ

“Εθνικὸν ἀπολυτήριον”...απὸ τῆς ζωῆς καὶ τῆς κοινωνίας

Είναι κοινή διαπίστωση ότι το σύστημα των δεσμών βρίσκεται σε κρίση. Το γεγονός ότι σε αυτή την διαπίστωση οδηγούνται τα πιο αντιθετικά τμήματα της κοινωνίας δεν πρέπει να μας εκπλήσσει. Και αυτό γιατί η κρίση έχει δύο όψεις: από τη μια μεριά οι μαθητές υποφέρουν από ένα ψυχοφθόρο και αρρωστημένο σύστημα. Ένα σύστημα που εξοντώνει κάθε ψήγμα ελεύθερου πνεύματος και δημιουργικότητας και ωθεί τους μαθητές σε έναν παράλογο αλληλοεξοντωτικό ανταγωνισμό. Από την άλλη όμως, με το εκπαιδευτικό σύστημα αγανακτούν και οι μεγαλοεπιχειρηματίες, οι κάθε λογής τεχνοκράτες και οι ιδύνοντες του κρατικού μηχανισμού. Κι αυτό γιατί το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα αποτελεί έκφραση αναγκαιότητων, που έχουν πλέον ξεπεραστεί, τόσο σε οικονομικό όσο και σε κοινωνικοπολιτικό επίπεδο. Με πιο απλά λόγια, το εκπαιδευτικό μοντέλο από το '82 και δώθε, προσπάθησε να ικανοποιήσει τις ανάγκες μιας οικονομίας, της οποίας κύριος μοχλός ανάπτυξης αποτέλεσε ο δημόσιος τομέας και

οι γύρω από αυτόν εργολάβοι. Επιπροσθέτως, το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα αποθέωσε την ψυχωτική ονειρώξη των μικροαστών να ικανοποιήσουν φαντασιακά τις καταπιεσμένες επιθυμίες τους, διαμέσου των παιδιών τους. Την κοινωνική καταξίωση και την οικονομική ευμάρεια που τους έλειπε, έλπιζαν ότι θα την κερδίσουν με το να εισαχθεί το βλαστάρι τους στα ΑΕΙ και να γίνει ένας λαμπρός Ιατρός, Δικηγόρος, Επιστήμων. Οι γενικές εξετάσεις εξελίχθηκαν σε σημείο αναφοράς του νεοέλληνα, σε μία έκρηξη του μικροαστισμού.

Οι καιροί όμως έχουν αλλάξει αφού:

α) το κράτος δεν παίζει πλέον τον αναπτυξιακό ρόλο που του είχε ανατεθεί παλιότερα και περιορίζεται σε έναν μηχανισμό απορρόφησης των ισχυρότερων κρυσμάτων της αγοράς.

β) η γνώση εξελίσσεται στην κύρια παραγωγική δύναμη αφού είναι αυτή που γεννάει την τεχνολογία. Και η τεχνολογία με την σειρά της οδηγεί στην ταχύτατη δημιουργία καινούργιων εμπορευμάτων

και την αχαλίνωτη εμπορευματοποίηση υπαρχόντων αγαθών.

γ) είναι δεδομένο ότι στον μεταμοντέρνο πληροφορικό καπιταλισμό δεν χωράει το σύνολο της κοινωνίας. Από το (άμεσα συνδεδεμένο με την γνώση) δίπολο παραγωγή - κατανάλωση, αποκλείονται τεράστια κοινωνικά κομμάτια. Η παρτίες του σύγχρονου κόσμου, το 1/3 της κοινωνίας.

Απόρροια αυτών των τριών παραγόντων είναι το καινούργιο εκπαιδευτικό σύστημα. Η οικονομία έχει ανάγκη από λιγότερα και πιο καρτισμένα στελέχη. Με τα νέα μέτρα εντατικοποιείται ο ρυθμός σπουδών και θεσπίζεται με τον πιο απροκάλυπτο τρόπο ο κοινωνικός αποκλεισμός. Οι συνεχείς εξετάσεις (οι οποίες μάλιστα γίνονται ιδιαίτερα σκληρές, μιας και είναι πανελλήνιες) οδηγούν στον ασφυκτικό περιορισμό του ελεύθερου χρόνου των μαθητών και την μετατροπή της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε αγωνιώδη κάλυψη της εξεταστέας ύλης. Η θέσμιση αυτού του εξεταστικού πλέγματος

(που στην ουσία είναι ένα πλέγμα απόρριψης) αποκλείει από την εκπαίδευση όλους εκείνους που, είτε λόγω ταξικής θέσης, είτε λόγω ιδιοσυγκρασίας, αδυνατούν να κινηθούν στα σχολικά πρότυπα. Και αυτός ο αποκλεισμός οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια στην ανεργία και στην περιθωριοποίηση. Η ποιότητα της ζωής των μαθητών δεν έχει καμία σημασία. Αυτό που μετράει είναι η ανάλυση της οικονομίας.

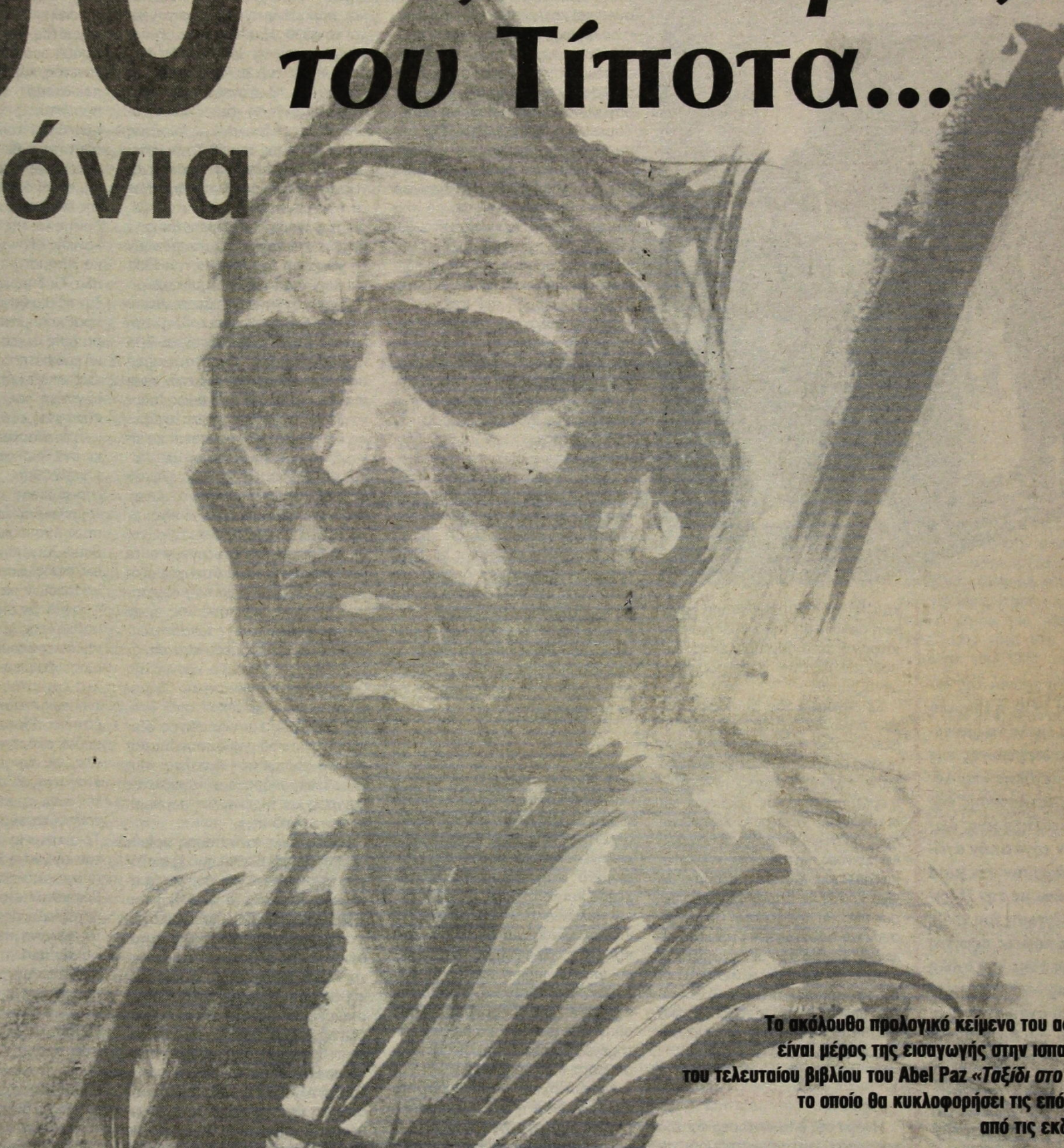
Ο υπουργός Παιδείας δήλωσε ότι με το νέο σύστημα θα καλλιεργηθεί το κριτικό πνεύμα των μαθητών. Ίσως δεν γνωρίζει (ή προτιμάει να ξεχνάει) ότι το κριτικό πνεύμα δεν έχει κατοχυρωθεί παρά σαν διαδικασία αμφισβήτησης των δεδομένων και των στερεοτύπων ενός πολιτισμού. Κριτικό πνεύμα δεν είναι το να διοικείς μια επιχείρηση με ευφάνταστο τρόπο, αλλά το να αναρωτιέσαι για την ίδια την αναγκαιότητα των επιχειρήσεων.

Γ.Α.

60 χρόνια ενάντια στις επιθυμίες του Τίποτα...

ΕΝΘΕΤΟ ΔΩΡΕΩΣ ΓΙΑ ΤΑ 60 ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΚΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΛΗΘΑ - 8/8/96

Το ακόλουθο προλογικό κείμενο του αφιερώματος, είναι μέρος της εισαγωγής στην ισπανική έκδοση του τελευταίου βιβλίου του Abel Paz «Ταξίδι στο Παρελθόν», το οποίο θα κυκλοφορήσει τις επόμενες μέρες από τις εκδόσεις ΑΛΦΑ

Η πτώση του τείχους του Βερολίνου ήταν για πολλούς το σύμβολο του τέλους μιας εποχής, το τέλος του υπαρκτού σοσιαλισμού. Συγγραφείς και φιλόσοφοι, δημοσιογράφοι και φιλελεύθεροι, ιστορικοί και πολιτικοί, καθώς και άνθρωποι που θεωρούσαν τη δημοκρατία ως το απόλυτο αγαθό, υποδέχθηκαν με ενθουσιασμό αυτή την κορυφαία στιγμή της ευρωπαϊκής ιστορίας. Ανάμεσα σε βλέμματα θριάμβου και χαμόγελα ικανοποίησης μας ανακοίνωσαν πως από δω και στο εξής θά 'ναι μονάχα η ελευθερία, η δικαιοσύνη και το πάντρεμα των διαφόρων πολιτισμών που θα καθορίζουν μια περίοδο όπου η επιστήμη, η τέχνη και μια φανταστική οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη θα οδηγήσουν σε μια πλανητική νέα τάξη όπου θα βασιλεύει η ανθρώπινη λογική ως παντοπίνος κυρίαρχος ρυθμιστής των ανθρωπίνων σχέσεων. Η χαρά κράτησε λίγο. Τα γεγονότα, που συνεχίζουν νά 'ναι πεισματάρικα, απέδειξαν ότι παρά τα τρομερά επιτεύγ-

ματα της επιστημονικοτεχνικής επανάστασης, παρά τη δημοκρατική συνείδηση και τις καλές προθέσεις, η ανθρωπότητα δεν έχει ακόμα διασχίσει το Ρουβίκωνα της προϊστορίας της. Το επιβεβαιώνουν οι συρράξεις που ερεπώνουν την πρώην Γιουγκοσλαβία, ο πόλεμος στην Τσετσενία, ο ισλαμικός ολοκληρωτισμός, οι σκληρές συμπλοκές των οράβων και των ισραηλινών, η γενοκτονία στη Ρουάντα, ο αποτράπηος λιμός στη Σομαλία, οι τρομακτικές συνθήκες ζωής στο λεγόμενο Τρίτο Κόσμο, η εξαθλίωση στις μητροπόλεις της αμερικάνικης αυτοκρατορίας και στις περιφερειακές επαρχίες της... Η ξενοφοβία, ο ρατσισμός, το πάθος για όλο και περισσότερη εξουσία, η παράνοια που μπορεί να οδηγήσει ολόκληρα έθνη στη βαρβαρότητα και τον αφανισμό, αρκεί έτσι να κανονιστούν συμφέροντα κ' επιθυμίες που αναβλύζουν από τα παγωμένα νερά του εγωιστικού υπολογισμού. Πολλοί απ' όσους είχαν δηλώσει τον ενθουσιασμό τους, το έκαναν εκφράζο-

ντας την πιο απόλυτη ανευθυνότητα και, παραδόξως, οι περισσότεροι ανήκαν άλλοτε στην «αριστερά»: αποσβολωμένοι φανατικοί που κάποτε έλεγαν πως θ' άλλαζαν τον κόσμο από τα θεμέλια. Είναι οδυνηρό, αλλά αποδεικνύεται ότι ο κόσμος μας, ποτισμένος μέσα στους αιώνες από τα μαρτύρια αλλά και τις ελπίδες, χαραγμένος από την αβυσσική, την κακία, τις αδελφοκτονίες αιματοχυσίες, όμως κι απ' τις μικρές αλλά φωτεινές και γεμάτες αυταπάρνηση κατακτήσεις της λογικής, του έρωτα και της εργασίας, αυτός ο κόσμος σήμερα στηρίζει τα θεμέλιά του στην μετατροπή του πάθους σε κυνισμό, της αφοσίωσης σε εμμονές, των χαρισμάτων και των ικανοτήτων σε μια γενικευμένη ηλιθιότητα. Γράφτηκε κάποτε ότι η επανάσταση διαλέγει πάντα νέους για εραστές και τους τα παίρνει όλα, ότι οι δυνάμεις που τίθενται σε κίνηση είναι τέτοιου μεγέθους ώστε στο τέλος πάντα καταλήγει να τρώει τα παιδιά της. Βλέποντας την κατάληξη των μεγάλων επαναστάσεων

της εποχής μας, δεν μας μένουν πολλά επιχειρήματα για να αντιπροτάξουμε. Ίσως ήρθε η ώρα να παραδεχθούμε ότι τα πάθη, και ιδίως τα πολιτικά πάθη, πρέπει να έχουν κάποια όρια και ορίζοντες πιο στενούς απ' αυτούς που γεννά η πυρετώδης φαντασία, ώστε τελικά κάτι να μπορεί να πραγματοποιηθεί, ώστε να παγιώνεται στο χρόνο μια οριστική κατάκτηση για όλους. Θέλουμε να πούμε πως πρέπει να ελαττώσουμε τις τρελές προσδοκίες και να συγκεντρωθούμε σε συγκεκριμένους στόχους, η επίτευξη των οποίων θα αλλάξει ουσιαστικά κάποια σημαντική όψη της πραγματικότητας. Μόνο έτσι, λίγο λίγο ίσως η Ιστορία ν' αποκτήσει ένα καινούριο νόημα που κανείς δεν θα μπορεί να της στερήσει. Φαίνεται πως οι καιροί μας απαιτούν, αντί για τις μεγαλειώδεις επαναστάσεις, πρωτοβουλίες, που θα ανοίγουν το δρόμο για μια πραγματική δράση, που με τη σειρά της θα συνθέτει έναν καινούργιο τύπου κοινωνικό ιστό της αριστεράς. Όταν η μνήμη θεωρείται περιττή, ό-

ταν εξαφανίζονται τα πιο στοιχειώδη στοιχεία της ταυτότητας, όταν αντί για τη σοβαρότητα της σκέψης εγκαθίσταται ο καιροσκοπισμός και τα πιο χυδαία συμφέροντα, όταν αντί για την αποδοχή μιας ιστορικής ήττας με ανυπολόγιστες συνέπειες και την αυτοκριτική επιλέγεται η τακτική της στρουθοκαμήλου, τότε η καταστροφή και η ιστορική οπισθοδρόμηση είναι εγγυημένες εκ των προτέρων. Το τοπίο μετά τη μάχη είναι πάντοτε οδυνηρό. Κι όμως, το χειρότερο δεν βρίσκεται εκεί. Το χειρότερο μένει να έρθει, ήδη μας πλησιάζει, βρίσκοντάς μας απροετοίμαστους, αποπροσανατολισμένους, χωρίς καμία δυνατότητα αντίδρασης. Σταθερός στο δρόμο προς το θείο που προχωρά σαν ζοφερός άγγελος ενάντια στις επιθυμίες του Τίποτα Jose Enrique Martinez Lapuente Βαρκελώνη, 7 Φεβράρι 1995

Το Μάη του 1936 -πριν 60 ακριβώς χρόνια- η προσοχή όλου του ισπανικού λαού ήταν στραμμένη στην ηλιόλουστη Σαραγόσα, όπου γινόταν το 4ο εθνικό συνέδριο της CNT. Ο αστικός τύπος, αγωνιώντας για τη διάσωση του καθεστώτος, προειδοποιούσε ότι αποτελεί το «πρώτο κεφάλαιο της επανάστασης». Και είχε δίκιο. Η αναρχοσυνδικαλιστι-

Στα ταραγμένα χρόνια της δεκαετίας του 1930, η Ιβηρική Χερσόνησος έμελε να αποτελέσει το χώρο διεξαγωγής της τελευταίας μεγάλης «προλεταριακής» επανάστασης της ηπείρου, κατάληξη μιας σειράς μαζικών εργατικών αγώνων που άρχισαν στα μισά του 19ου αιώνα με την Παρισινή εξέγερση του 1848. Πράγματι οι πρώτες πρωινές ώρες της 18ης του Ιουλίου 1936, κατά τις οποίες ο στρατηγός Φράνκο ανακοινώνει το στρατιωτικό του πραξικόπημα, σηματοδοτούν και την απαρχή μιας σπουδαίας επαναστατικής διαδικασίας με την οποία οι μάζες θα μετατρέψουν τις αντιεξουσιαστικές ιδέες της αυτοδιεύθυνσης, της κολλεκτιβοποίησης και ομοσπονδιακής οργάνωσης σε πραγματικότητα, αποκαλύπτοντας τις δυνατότητες μιας καλά οργανωμένης εργατικής τάξης.

Σήμερα, 60 χρόνια μετά, και ενώ ένα πέπλο σιωπής, παραποίησης ή συσκοτίσης γεγονότων οδηγεί το ευρωπαϊκό κοινό στην πλαστή ερμηνεία ενός εμφυλίου πολέμου μεταξύ «δημοκρατικών» και «φασιστών», η ανά χείρας εφημερίδα επιχειρεί ένα επετειακό αφιέρωμα στο κορυφαίο αυτό επαναστατικό γεγονός, που αποτελεί συνάμα και ένα κομβικό σημείο του παγκοσμίου αναρχικού κινήματος.

κή CNT ήταν η μεγαλύτερη εργατική οργάνωση της χώρας και στο ιστορικό αυτό συνέδριο εκπροσωπούσαν περίπου 2 εκατομμύρια εργαζόμενοι.

Σε έγγραφο του συνεδρίου αυτού δήλωναν: «Όταν τελειώσει το βίαιο στάδιο της επανάστασης, θα πρέπει να καταργηθούν τα ακόλουθα: η ατομική ιδιοκτησία, το κράτος, η αρχή της εξουσίας, επομένως και οι τάξεις που χωρίζουν τους ανθρώπους σε εκμεταλλευτές και εκμεταλλευόμενους, καταπιεστές και καταπιεζόμενους. Κάποτε ο πλούτος θα γίνει κοινός, οι παραγωγοί, ελεύθεροι πια, θα αναλάβουν να ρυθμίσουν την παραγωγή και την κατανάλωση». Εκείνο που δεν γνώριζαν οι Ισπανοί αναρχοσυνδικαλιστές είναι ότι το «κάποτε» ήταν πολύ κοντά. Δύο μήνες αργότερα τα ιδεολογικά φορτία θα έμπαιναν στη δοκιμασία της πράξης.

ΤΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

Η ιδέα της επανάστασης και του κοινωνικού μετασχηματισμού για τον ισπανικό λαό έχει τις ρίζες της αρκετά χρόνια πίσω. Μια κριτική διείσδυση στην ουσία των εργατικών αγώνων και της επαναστατικής κορύφωσης του 1936 δεν μπορεί παρά να συνοπολογίζει δύο κυρίαρχους παράγοντες που συνδιαμόρφωσαν τα γεγονότα. Αφενός την ιδιαίτερη κοινωνικοπολιτική πορεία της χώρας, κατά την οποία η Ισπανία, αποδεδειγμένη από την φεουδαλική τάξη πραγματώνων, αδυνατεί να την αντικαταστήσει με μια αστική, εναρμονισμένη με το πρότυπο κοινωνικής ανάπτυξης της εποχής, και αφετέρου τη γόνιμη και ανυποχώρητη προσπάθεια διάδοσης των αναρχικών ιδεών, η αφετηρία της οποίας εντοπίζεται στα χρόνια της Πρώτης Διεθνούς. Πράγματι δεν είναι λίγοι οι μελετητές της Ισπανικής Επανάστασης που συγκλίνουν στην άποψη ότι το καλοκαίρι του 1936 δεν αποτελεί παρά το αποτέλεσμα μιας 70χρονης επίμονης και επίπονης προπα-

γάνδας και δράσης αντιεξουσιαστών εργατών και διανοούμενων. Το εγχείρημα μιας σύντομης ιστορικής ανασκόπησης μας γυρνάει στο 1868, όταν ο Ιταλός αναρχικός Γκιουζέπε Φανέλι φτάνει στην Ισπανία και αρχίζει να διαδίδει τις ιδέες του Μπακούνιν. Οι νέες ιδέες κοινωνικής οργάνωσης, βοηθούμενες και από μια ζωντανή προκαπιταλιστική κουλτούρα βασισμένη στην αγροτική κολλεκτίβα, γίνονται ιδιαίτερα δημοφιλείς και οι πρώτοι οπαδοί τους -ανάμεσά τους και ο Α. Λορέντζο που θα γινόταν ένας «απόστολος» της αναρχικής θεωρίας- οργανώνονται στη Μαδρίτη και τη Βαρκελώνη. Ήδη από το 1872 στο συνέδριο της Διεθνούς στη Χάγη, όπου οριστικοποιείται η αντίθεση Μαρξ - Μπακούνιν, το Ισπανικό Τμήμα τάσσεται στο πλευρό του Μπακούνιν, και διατηρείται έτσι ζωντανή η ιδέα της αντιεξουσιαστικής κοινωνικής οργάνωσης στους κόλπους του ισπανικού εργατικού κινήματος. Η επιρροή των Ισπανών αναρχικών αυξάνεται στα πιο εξουθενωμένα οικονομικά στρώματα της χώρας, τους εργάτες των βιομηχανικών περιοχών και τους ακτήμονες, τους μικροϊδιοκτήτες ή τους εργάτες γης. Από τη δεκαετία του 1880 οι αναρχικοί εργάτες συνδέονται άμεσα με όλες τις άγριες απεργίες, τα βίαια εξεγερτικά επεισόδια, αλλά και τις ατομικές πράξεις βίας και εκδίκησης. Παρά την αυξανόμενη καταστολή, τα χρόνια που ακολούθησαν -μέχρι το 1893 που άρχισαν φοβεροί διωγμοί- αποτέλεσαν μια πολύ γόνιμη περίοδο επεξεργασίας των αντιεξουσιαστικών ιδεών, συζητήσεων, ζυμώσεων, που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως η πιο ανθηρή πνευματικά περίοδος της ισπανικής αναρχικής προπαγάνδας.

ΜΕΧΡΙ ΤΟ '36

Ο 20ος αιώνας βρίσκει τους Ισπανούς εργάτες με μια αρκετά σημαντική αγωνιστική εμπειρία, αλλά και ένα έντονο καταπιεστικό μισοφεουδαλικό καθεστώς στη ριγμένη στην αριστοκρατία, τον κλήρο και το στρατό. Οι τρεις αυτοί πυλώνες του καθεστώτος, αντανάκλωντας μια φαιδρή εικόνα πολιτικής διαφθοράς, ίντριγκας, και απάνθρωπης καταστολής, ενέπνεαν ένα διαρκώς ογκούμενο πνεύμα λαϊκής δυσανεξίας, που οδηγούσε μαθηματικά σε συγκροτημένες πράξεις ταξικής αντιπαράθεσης και αναμέτρησης.

Σε συνθήκες παρανομίας, το 1911 ιδρύεται η αντιεξουσιαστική συνδικαλιστική οργάνωση CNT και με την εμφάνισή της το εργατικό κίνημα στην Ισπανία μπαίνει στην πιο ώριμη περίοδό του. Οι επαναστατικές απόπειρες των χρόνων 1917-19, αλλά και οι αναρχικές απεργίες στο Λεβάντε και την Ανδαλουσία, με κύριο αντίπαλο την έλωση ενότητας και συντονισμού, δεν καταφέρνουν να καρποφορήσουν, δημιουργούν όμως ένα υπόγειο ρεύμα εξέγερσης που μπορούσε να μετατρέψει εύκολα μία απεργία σε αναταραχές και οδομαχίες. Η κρίση των κομμάτων, οι συνωμοσίες του στρατού με την εκκλησία και τους μεγαλοτσιφλικάδες και η διάχυτη ατμόσφαιρα ηθικής αποσύνθεσης επιτείνουν την πολιτική αστάθεια και στις 13 του Σεπτεμβρίου 1923 ο στρατηγός Πρίμο ντε Ριβέρα ηγείται πραξικοπήματος. Η κήρυξη απεργίας από τη CNT, που ήδη ξεπερνούσε το 1 εκατομμύριο μέλη, δεν υποστηρίζεται από τη δεύτερη σε μέγεθος συνδικαλιστική οργάνωση UGT, που ελεγχόταν από το σοσιαλιστι-

κό κόμμα και μέσα σε 8 μήνες φυλάκισαν γνωστών συνδικαλιστών, κλείσαν γραφείων και απαγόρευσε εφημερίδων, η CNT βρίσκεται και πάλι στην παρανομία. Χρονικό ορόσημο της εξάχρονης (1923-1929) δικτατορίας του Πρίμο ντε Ριβέρα αποτελεί το καλοκαίρι του 1927, όταν σε μυστική συγκέντρωση στη Βαλένθια ιδρύεται η FAI (Ιβηρική Αναρχική Ομοσπονδία) που παραμένει σχεδόν μυστική μέχρι το 1936. Η αναρχική αυτή οργάνωση, που τα μέλη της δεν ξεπερνούσαν τις 30.000, έμελε να παίξει ένα πρωταγωνιστικό ρόλο στην προώθηση της επανάστασης, όντας ο ιδεολογικός πυρήνας στους κόλπους της CNT που υπεράσπιζε την ακεραιότητα της αναρχικής θεωρίας και πράξης. Μετά την πτώση του Πρίμο ντε Ριβέρα η μοναρχία ανατρέπεται από μεγάλες απεργίες που σαρώνουν τη χώρα και τον Απρίλιο του 1931 ανακηρύσσεται η 2η Δημοκρατία.

Γρήγορα θα φανεί ότι τα θεμέλια της δεν είναι στέρεα. Στην πολιτική σκηνή εναλλάσσονται δύο κυρίαρχα μπλοκ. Ο συνασπισμός σοσιαλιστών και δημοκρατών είναι από τη μία μεριά που όμως, αδυνατώντας να ισορροπήσει ανάμεσα σε ένα έντονα επαναστατικό κίνημα και μια προκλητική πλουτοκρατία, δεν καταφέρνει να εκφράσει τελικά τα συμφέροντα κανόνος. Η αντιδραστική δεξιά είναι από την άλλη. Από την απάνθρωπη θηριωδία της δεν ξεφεύγουν ούτε σοσιαλιστές ή αστοί όταν χρειάζονται, ενώ το σύνθημα που κυριαρχούσε στους κόλπους της ήταν «καταστρέψτε τον επαναστατικό σπόρο ακόμα και μέσα στα σπλάχνα των μανδύων». Τα χρόνια της βραχύβιας 2ης Ισπανικής Δημοκρατίας σηματοδεύτηκαν από γενικές απεργίες και περιοδικές εξεγέρσεις που οδηγούσαν ακόμα και σε γενικευμένες ένοπλες συγκρούσεις ανάμεσα σε αγωνιστές εργάτες και τις ένοπλες συμμορίες των εργοδοτών.

Η ιδέα της επανάστασης ωριμάζει στις μάζες. Εκείνο που χρειαζόταν ήταν απλώς μία συμφωνία ανάμεσα στο λαό. Το Φλεβάρη του 1936 πραγματοποιούνται εκλογές στη χώρα με αποτέλεσμα ο συνασπισμός της δεξιάς να ηττηθεί και το Λαϊκό Μέτωπο να σχηματίσει κυβέρνηση. Η πραγματική εξουσία παρέμεινε όμως στην οικονομική ολιγαρχία, το στρατό και την εκκλησία, που προετοιμάζαν πλέον το πραξικόπημα σχεδόν απροκάλυπτα. Αλλά και οι κοινωνικές αντιστάσεις από τη μεριά τους μεγεθύνονται σημαντικά. Σύμφωνα με στατιστικές από τις 18 του Φλεβάρη μέχρι τις 15 του Ιουνίου πραγματοποιήθηκαν 113 γενικές απεργίες, 228 μερικές απεργίες, 14 εκρήξεις βομβών, ενώ προκλήθηκαν 269 θάνατοι, 1287 τραυματισμοί και πυρπολήθηκαν 160 εκκλησίες. Η αστική νομιμότητα είχε ξεπεραστεί από τα γεγονότα. Στις 19 Ιουλίου 1936 ένα τεράστιο κεφάλαιο επαναστατικών αγώνων έχει τελειώσει. Και αρχίζει ένα άλλο.

ΤΟ ΞΕΣΠΑΣΜΑ

Όταν ο στρατηγός Φράνκο ανακοίνωσε από το Λας Πάλμας της Ισπανικής Βόρειας Αφρικής το στρατιωτικό πραξικόπημα ενάντια στη νόμιμη εκλεγμένη κυβέρνηση του Λαϊκού Μετώπου, η πλειονότητα του ισπανικού λαού γνώριζε ότι η αποφασιστική ώρα είχε έρθει. Δεν υπήρχε καμία αμφιβολία ότι η αναμέτρηση των στασιαστών του στρατού με τα μεγάλα εργατικά συνδικάτα δύο ρεαλιστικά παρά-

γωγα μπορούσε να επιφέρει στην κοινωνική πραγματικότητα. Την εγκαθίδρυση ενός ολοκληρωτικού καθεστώτος εμπνεόμενου από τα φασιστικά θεσμικά πρότυπα της Ιταλίας και της Γερμανίας, σε περίπτωση νίκης των στρατηγών, ή την ανάπτυξη της κοινωνικής επανάστασης, σε περίπτωση επικράτησης των εργατών.

Ο «δημοκρατικός κόσμος» υπό τη σκέπη του αδήριτου αυτού διλήμματος, και ξέροντας ότι δεν εκφράζει ουσιαστικά τα συμφέροντα κανενός, κύριο μέλημα είχε τον αποκλεισμό της επαναστατικής προοπτικής. Συμπέρασμα που προκύπτει τόσο από την αναμφισβήτητη κυβερνητική αδράνεια εν όψει ενός προβλέψιμου πραξικοπήματος, όσο και από την άρνηση της κεντρικής κυβέρνησης της Μαδρίτης και της ημιαυτόνομης καταλανικής (Τζενεραλιτάτ) στα πιεστικά αιτήματα των εργατών για όπλα. Οι δημοκρατικοί ηγέτες ήλπιζαν σε μια συνθηκολόγηση με τους πραξικοπηματίες. Αυτοί με τη σειρά τους σε μια γρήγορη και οριστική επικράτηση. Και οι δύο προσδοκίες αποδείχτηκαν ανεδαφικές. Η εργατική τάξη απάντησε στη δικτατορία με μία μεγαλειώδη κοινωνική επανάσταση, η χώρα χωρίστηκε στα δύο και ο εμφύλιος που επακολούθησε κράτησε 33 μήνες, στοιχίζοντας πάνω από ένα εκατομμύριο ζωές. Πράγματι τη 18η προς 19η Ιουλίου του '36 ένας ενθουσιώδης πυρετός συγκεντρώσεων, διαδηλώσεων, καταλήψεων εργοστασίων και ανέγερσης οδοφραγμάτων σηματοδοτούσε την απαρχή μιας νέας ζωής χωρίς αφεντικά και φεουδάρχες, την απαρχή μιας νέας κοινωνικής αντίληψης. Στα εργοστάσια ανέμιζαν σημαίες των εργατικών επιτροπών, ο λαός έσπινε οδοφράγματα και πολεμούσε ακόμα και με αυτοσχέδια όπλα, οι στρατώνες περικυκλώνονταν αναγκάζοντας τους στρατιώτες ή να εγκαταλείψουν τις θέσεις τους ή να αδελφωθούν με το λαό. Τριαντατρείς ώρες μετά την αρχή του αγώνα η Βαρκελώνη -το προπύργιο του αναρχοσυνδικαλισμού- βρισκόταν στα χέρια του λαού. Η μετάλλαξη που συντελέστηκε στη Βαρκελώνη ανυψείται εναργέστερα και από τη μαρτυρία του ριζοσπάστη συγγραφέα Τζ. Οργουελ, που λίγους μήνες αργότερα διαπίστωνε: «Ουσιαστικά κάθε κτίριο ανεξάρτητα μεγέθους είχε καταληφθεί από εργάτες και ήταν στολισμένο με κόκκινες σημαίες ή με τη μαυροκόκκινη σημαία των αναρχικών (...). Εδώ και εκεί εκκλησίες καταδαφίζονταν συστηματικά από ομάδες εργατών. Κάθε μαγαζί και καφενείο έφερε μία επιγραφή που έλεγε ότι είχε κολλεκτιβοποιηθεί: ακόμα και οι λούστροι είχαν κολλεκτιβοποιηθεί και τα κασελάκια τους ήταν βαμμένα κοκκινόμαυρα». Η περιρρέουσα επαναστατική ατμόσφαιρα στη «δημοκρατική» Ισπανία δεν άφηνε περιθώρια ψευδαισθήσεων. Οι εργάτες και οι αγρότες της χώρας δεν αντιστέκονταν στο όνομα των δημοκρατικών ηγετών, που εξάλλω τα έργα τους τα είχαν δει από το '31 έως το '33, αλλά στο όνομα της επανάστασης. Οργανώθηκαν μόνοι τους, ανέλαβαν τα εργοστάσια, τα κτήματα, διέδυναν την οικονομία και τις πολεμικές επιχειρήσεις, δημιούργησαν δικούς τους αντιεξουσιαστικούς θεσμούς τη στιγμή που οι κρατίδες έπνεαν τα λοίσθια. Κατά το Λένιν η εργατική τάξη είναι «ανίκανη να ανυψωθεί από μόνη της στη σοσιαλιστική συνείδηση» (Λένιν: Τι να κάνουμε;). Η ισπανική εμπειρία ανέδειξε ακριβώς το αντίθετο. Οι εργαζόμενοι

μπορούσαν όχι μόνο να αυτοδιευθύνονται αλλά και να λειτουργούν συλλογικά, σε εθνική σχεδόν κλίμακα.

ΤΑ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ

Με την απόκρουση της φασιστικής επίθεσης από τις ένοπλες εργατικές πολιτοφυλακές, τόσο τα βιομηχανικά και εμπορικά κέντρα της «δημοκρατικής» Ισπανίας όσο και τα μεγάλα αγροκτήματα της υπαίθρου εγκαταλείφθηκαν από τους ιδιοκτήτες τους επιφέροντας έτσι κατάρρευση και των παραδοσιακών παραγωγικών σχέσεων, πέρα από την γενικότερη κρατική παραλυσία των πρώτων εβδομάδων. Η αποκατάσταση της παραγωγής όμως ήταν επιβεβλημένη, και οι συνθήκες απαιτούσαν έναν όσο το δυνατόν καλύτερο συντονισμό των παραγωγών και φυσικά διαχείριση της οικονομίας. Το ρόλο αυτό είχαν αναλάβει οι ίδιοι οι εργαζόμενοι. Ο κοινωνικός μετασχηματισμός που συντελέστηκε τους πρώτους μήνες δεν άφησε αμφιβολίες: μεγάλα τμήματα της ζωής των δημοκρατικών είχαν ξαφνικά μεταπηδήσει σε μια εποχή αυτοδιεύθυνσης και ομοσπονδιακού συντονισμού. Τα μεγάλα βιομηχανικά κέντρα της Καταλνίας (που συγκέντρωναν περίπου το 75% της ισπανικής βιομηχανίας) κοινωνικοποιήθηκαν, τα ημερομίσθια εξισώθηκαν και τη διεύθυνση ασκούσαν εργατικές επιτροπές με 5 έως 15 μέλη, που είχαν εκλεγεί από γενική συνέλευση των εργαζομένων και αντιπροσώπων τις διάφορες υπηρεσίες. Η δομή της νέας οικονομίας είναι απλή, παρατηρεί ο Ντιέγκο ντε Σαντιγιάν, ένας εκ των ιδρυτών της FAI, και διευκρινίζει: «Τα εργοστάσια της ίδιας βιομηχανίας και της ίδιας τοποθεσίας οργανώνονται σε τοπικά οικονομικά συμβούλια όπου αντιπροσωπεύονται όλα τα κέντρα παραγωγής και υπηρεσιών: συντονισμός, ανταλλαγή, υγιεινή και υγεία, κουλούρα, μεταφορές κ.λπ. Οι τοπικές ομοσπονδίες κάθε βιομηχανίας και τα τοπικά οικονομικά συμβούλια, οργανώθηκαν κατά περιοχές, και στην κλίμακα όλου του έθνους σε παράλληλες εθνικές ομοσπονδίες βιομηχανίας και εθνικές οικονομικές ομοσπονδίες». Η δημιουργικότητα των μαζών όμως δεν εξαντλήθηκε στο συντονισμό της παραγωγής και διακίνησης.

Δεν ήταν λίγες οι παραγωγικές μονάδες που όχι μόνο διαχειρίστηκαν άψογα τις αρμοδιότητές του, αλλά προχώρησαν ακόμα παρά πέρα, οργανώνοντας νέες μονάδες ή ακόμα και σχολές εκπαίδευσης, όπως για παράδειγμα οι εργάτες της οπτικής βιομηχανίας που με εθελοντικές εισφορές έχτισαν νέο εργοστάσιο οπτικών οργάνων και εργαλείων, αλλά και μια νέα σύγχρονη οπτική σχολή. Παράλληλα ένα πλήθος γνήσια αντιεξουσιαστικών μορφών οργάνωσης

ευδοκίμησε στην ισπανική ύπαιθρο, γεγονός που οδήγησε έναν από τους πιο εξαντλητικούς μελετητές της ισπανικής αυτοδιεύθυνσης, το Γάλλο αναρχικό Γκαστόν Λεβάλ να συμπεράνει ότι «στο έργο της δημιουργικότητας και της κοινωνικοποίησης οι αγρότες ανέπτυξαν κοινωνική συνείδηση πολύ ανώτερη από εκείνη των εργατών των πόλεων».

Φυσικά τα επιτεύγματα της νέας κοινωνικής συγκρότησης στην ισπανική επαρχία δεν ήταν ούτε ομοιόμορφα κατανεμημένα ούτε ισοδύναμα λειτουργικά. Η επανάσταση προόδευσε απότομα στην Αραγώνα, στην Καταλνία, αργότερα στη Λεβάντε και τέλος στην Καστίλη, όπου και έφτασε σε θαυμαστά αποτελέσματα. Τόσο η μακρόχρονη αντιεξουσιαστική παιδεία όσο και η προκαπιταλιστική κολλεκτιβιστική παράδοση, που πηγάζει από τον 16ο αιώνα με τις πρώτες κολλεκτίβες πρωτόγονων βιομηχανικών επιχειρήσεων κατασκευής διχτύων, συνέτειναν σε μια ριζική κοινωνική μετάλλαξη. Τα μεγάλα κτήματα χωρίστηκαν και καλλιεργήθηκαν από κοινού. Τα πάντα εκτός από τα ρούχα, τα έπιπλα, τα οικιακά ζώα και τις προσωπικές οικονομίες, έγιναν κοινά. Ιδιοκτησία γης επιτρεπόταν μόνο όση μπορούσε να καλλιεργήσει κανένας μόνος ή με την οικογένειά του χωρίς την προσφυγή σε μισθωτή εργασία. Η κατοικία, το ηλεκτρικό, η ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη παρέχονταν δωρεάν, ενώ ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε στην εκπαίδευση με τη λειτουργία σχολείων, βιβλιοθηκών έως και στα προγραμματάκια θεατρικών παραστάσεων. Το 1938, για παράδειγμα, κάθε κολλεκτίβα στην ομοσπονδία της Λεβάντε είχε το δικό της σχολείο και το δικό της πολιτιστικό κέντρο. Το χρήμα, όπου δεν αντικαταστάθηκε από εναλλακτικούς τρόπους ανταλλαγής, επιμερίστηκε ακριβώς με την καθιέρωση του οικογενειακού μισθού με βάση τον αριθμό των μελών. Στον τομέα της καλλιέργειας οι κολλεκτίβες, όπου δεν σαμποταρίστηκαν, τελειοποιήσαν νέες μεθόδους εργασίας, οργάνωσαν τεχνικές αγροτικές σχολές, ενώ ορθολογικοποιήθηκε η παραγωγή με βάση τις ανάγκες της κοινότητας και όχι του πλουτισμού του ιδιοκτήτη. Τέλος ο συντονισμός των κολλεκτίβων γινόταν με ομοσπονδιακό τρόπο, πρώτα σε κλίμακα διαμερίσματος, ύστερα περιοχής και κατόπιν σε εθνική κλίμακα. Οφείλουμε φυσικά να διευκρινίσουμε ότι το κορυφαίο αυτό επαναστατικό γεγονός δεν ήταν έργο αποκλειστικά των αντιεξουσιαστών αγροτών και εργατών. Στις 1700 περίπου αγροτικές κολλεκτίβες και στις αυτοδιευθυνόμενες βιομηχανικές μονάδες των πόλεων συμμετείχαν σοσιαλιστές, αριστεροί ριζοσπάστες, ακόμα και μικροϊδιοκτήτες, που εντοπίζοντας τα πλεονε-

κτήματα της νέας κοινωνικής οργάνωσης προσχώρησαν στις κολλεκτίβες παρά την αντίθεση «γραμμικών» σοσιαλιστικών συνδικάτων και των πολιτικών φορέων τους. Η αυτοδιεύθυνση στην Ισπανία, παρά την υπονόμηση και τη δολιοφθορά, πέταξε με τα δικά της φτερά. Μέχρι και την οριστική εξουδετέρωσή τους από τη σταλινική επανένσταση -στην οποία θα σταθούμε με την προσήκουσα προσοχή στη συνέχεια- οι κολλεκτίβες λειτούργησαν, άνθισαν και άνοιξαν ένα νέο δρόμο για την λαϊκή χειραφέτηση. Δύο χρόνια μετά το ξέσπασμά τους, η Ε. Γκόλντμαν διαπιστώνει: «Η κολλεκτιβοποίηση των βιομηχανιών και της γης παρουσιάζεται ως η μεγαλύτερη κατάκτηση της οποιασδήποτε επαναστατικής περιόδου. Επιπλέον, ακόμα και αν ο Φράνκο την κατάργησε και οι Ισπανοί αναρχικοί εξοντώθηκαν, η ιδέα της θα συνεχίσει να ζει».

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΓΚΥΡΙΑ

Παράλληλα με την επανάσταση όμως ένας πόλεμος βρισκόταν σε εξέλιξη. Ένας πόλεμος στον οποίο το λαϊκό κίνημα θα καταθέσει ηρωικές και συνάμα πρωτοποριακές σελίδες στην ιστορία του ισπανικού εμφύλιου. Δεν χωράει αμφιβολία ότι η αναχαίση των στρατευμάτων του Φράνκο από τις εργατικές πολιτοφυλακές αποτελεί πολεμικό κατόρθωμα. Ο στρατός που είχαν να αντιμετωπίσουν ήταν από τους πιο άρτια οργανωμένους και εξοπλισμένους, βασισμένους στη Λεγεώνα των Ξένων και ενισχυμένους από μονάδες Μαυριτανών. Όταν ο στρατηγός Φράνκο προετοίμαζε με την «Αφρικανική στρατιά» το πραξικόπημα, επένδυε σε μια επικράτηση ημερών ή ίσως εβδομάδων. Προτείνοντας τις εκτιμήσεις μας θα χαρακτηρίζαμε την αντίσταση που συνάντησε επική. Και αυτό όχι μόνο γιατί ανέκοπταν επί 4 μήνες την προέλαση των στρατευμάτων του, καθυλώνοντάς τα έξω από τη Μαδρίτη, αλλά και γιατί αυτό πραγματώθηκε από ένα σώμα αντιεραρχικό, βασισμένο στην ταξική αφοσίωση και σχεδόν άοπλο. Η μαχητική πλειοδοσία αυτών των σωμάτων είναι το ένα κεφάλαιο.

Το άλλο είναι η κοινωνική ισότητα όλων των βαθμίδων, ανάμεσα στους πολιτοφύλακες. Αξιωματικοί και πολίτες φόραγαν τα ίδια ρούχα, έτρωγαν το ίδιο φαγητό και συμμετείχαν σχεδόν από κοινού στη λήψη των αποφάσεων. Ακόμα και ο ανταποκριτής της Πράβδα Μισέλ Κολτσώφ επισκεπτόμενος τη φάλαγγα Ντουρρούπι -ένα αμιγώς αντιεξουσιαστικό σώμα- θα παραδεχτεί: «... καθοδηγούνταν από ένα πνεύμα αυτοπειθαρχίας και αλληλεγγύης υπευθυνότητας. Τα καθήκοντα του πολέμου τα διευκόλυνε η αυτοθυσία που έδωχαν οι εθελοντές της εθνοφρουράς και δεν ήταν απαραίτητο να καταφεύγουν στους πειθαρχικούς κανόνες που ήταν κοινά στους στρατώνες. Οι άντρες καταλάβαιναν τη σπουδαιότητα του αγώνα». Η οργάνωση των εργατικών πολιτοφυλακών έγινε από τα συνδικάτα από την πρώτη κιόλας στιγμή. Όπως ήταν φυσικό λοιπόν μορφοποιούνταν και τις οργανωτικές τους θέσεις και αρχές. Όλοι αποκαλούνταν «σύντροφοι», ο συντονισμός γινόταν από την Κεντρική επιτροπή των Πολιτοφυλάκων (προς αποφυγήν σχηματισμού ενός συγκεντρωτικού γενικού επιτελείου) και οι διαταγές εκτελούνταν με βάση την πίστη στον αγώνα και όχι στο φόβο.

Αυτός όμως ο «στρατός» που μπορεί να μην πραγματώνει την τέλεια ισότητα, άλλα που μπορούσε να καυχιέται για τη «μεγαλύτερη προσέγγιση» σ' αυτή που είχα δει ποτέ μου ή που θα μπορούσα να διανοηθώ σε καιρό πολέμου», όπως χαρακτηριστικά αναφέρει ο Όργουελ, ήταν δέσμιος μιας ολέθριας δίνης γεγονότων με πρωταγωνιστές τα κυρίαρχα μπλοκ εξουσίας της διεθνούς σκηνής. Και αυτό γιατί με την πάροδο του χρόνου η αναμέτρηση έπαιρνε όλο και περισσότερο χαρακτηριστικά ενός κλασικού χρόνιου πολέμου και η έλλειψη όπλων και εφοδιασμού γινόταν απειλητική. Σε αντίθεση με τους πολιτοφύλακες τα στρατεύματα του Φράνκο απολάμβαναν την αποφασιστικής σημασίας υποστήριξη σε πολεμικό υλικό και άντρες από τα ομογύλακα φασιστικά καθεστώτα του Μουσολίνι και του Χίτλερ.

Συνολικά πάνω από 300.000 Ιταλογερμανοί στρατιώτες συνεπικουρούμενοι από σύγχρονα βομβαρδιστικά αεροσκάφη, άρματα μάχης, τμήματα του παλικού στόλου και επιλεκτικές μονάδες της Βέρμαχτ πλαισιώνουν τα φρανκικά στρατεύματα, ανατρέποντας ριζικά τις ισορροπίες. Από την άλλη πλευρά τα καπιταλιστικά κράτη, υιοθετώντας την πολιτική της «μη επέμβασης», ουσιαστικά άφησαν το αντιφασιστικό μέτωπο στην μοίρα του, και μάλιστα σε μία ιστορική συγκυρία όπου τα φασιστικά κινήματα στην κεντρική και νότια Ευρώπη ορθώνονταν και οι αστικές δημοκρατίες υποχωρούσαν. Τα πράγματα ήταν ξεκάθαρα: οι δημοκρατικές χώρες, αφού δεν αντιστάθμιζαν τη συνεχή φασιστική βοήθεια, στην ουσία τορπιλίζουν την προσπάθεια του ισπανικού λαού να αντιμετωπίσει τους εχθρούς του. Η άρχουσα τάξη της Βρετανίας και της Γαλλίας με την στάση τους τούς παρέδωσαν στη φασιστική λαίλαπα, αν και γνώριζαν ότι δεν θα αργούσε η αναμέτρηση μαζί της. Επρόκειτο για μια καταστροφική πολιτική με πολλούς αποδέκτες.

Την ίδια στιγμή που παρουσιάζαν την κίβδηλη εικόνα της αναμέτρησης της δημοκρατίας με το φα-

σισμό, για την Ισπανική Επανάσταση προμοτούσαν ουσιαστικά το δεύτερο, επιτρέποντας την άνευ απάντησης ενίσχυσή του και συνεπώς την επικράτησή του και στην Ιβηρική χερσόνησο. Μοναδική ενθαρρυντική νότα στα δραματικά γεγονότα του 1936 αποτέλεσε η συγκρότηση τον Οκτώβριο του ίδιου χρόνου των «Διεθνών Ταξιαρχιών», που ενίσχυσαν με 35.000 εθελοντές από 54 χώρες το αντιφρανκικό μπλοκ, στο βαθμό που η μικρής κλίμακας αποστολή πολεμικού υλικού από την ΕΣΣΔ κάθε άλλο παρά επικουρικό χαρακτήρα είχε (όπως θα δούμε παρακάτω).

ΟΙ ΑΝΑΡΧΙΚΟΙ ΣΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Όση επίδραση όμως είχε η διεθνής αντανάκλαση στον αγώνα των Ισπανών αγωνιστών, άλλη τότε είχαν και τα διαδραματιζόμενα στο εσωτερικό της χώρας. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι σε πρώτη φάση ο κρατικός μηχανισμός είχε παραλύσει, ενώ οι κόκκινες σημαίες του επαναστατικού σοσιαλισμού και οι μαυροκόκκινες του αναρχοσυνδικαλισμού ανέμιζαν σε όλα σχεδόν τα κτίρια της ελεύθερης Ισπανίας. Με το ξέσπασμα της επανάστασης τα ανδρείκελα της κυβέρνησης μίλαγαν για την ηρωικότητα και αυτοθυσία του λαού και τάσσονταν ανεπιφύλακτα στο πλευρό του. Παραδέχονταν την επικράτηση των συνδικάτων και δήλωναν ότι θα έκαναν ό,τι ακριβώς ζητάγαν οι εκπρόσωποί τους. Όλη η εξουσία ήταν στη βάση. Και ξαφνικά οι αναρχοσυνδικαλιστές -εξ ορισμού αντιεξουσιαστές- βρίσκονται στην εξουσία, κατέχοντας μάλιστα 4 υπουργεία, η κρατική εξουσία επανορθώνεται, το κομμουνιστικό κόμμα (μία ασήμαντη δύναμη πριν την επανάσταση) γιγαντώνεται και αργά αλλά σταθερά αναλαμβάνει τον έλεγχο, ενώ οι επαναστατικές κατακτήσεις υπονομεύονται ώπου να χτυπηθούν αμελίκτα. Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή.

Στις 21 Ιουλίου 1936 συγκλείεται στη Βαρκελώνη η ολομέλεια των τοπικών ομοσπονδιών μετά α-

πό κάλεσμα της περιφερειακής επιτροπής της CNT, που αποφασίζει σχεδόν ομόφωνα την πολιτική συνεργασία με τις άλλες αντιφασιστικές δυνάμεις. Λίγο αργότερα οι επαναστάτες συνδικαλιστές της CNT οδηγούνται σε συμμετοχή αρχικά στην κυβέρνηση της Καταλωνίας και μετά στην Κεντρική κυβέρνηση της Μαδρίτης, εγκαταλείποντας έτσι παραδοσιακές θέσεις και θεμελιώδεις αρχές. Η στάση αυτή στηλιτεύτηκε έντονα από το διεθνές αναρχικό κίνημα, οι ηγέτες της CNT και της FAI καταγγέλλθηκαν από διακεκριμένους αναρχικούς για «φλερτ με τον ταξικό εχθρό» και ενδοτικότητα, ενώ ακόμα και η Διεθνής Ένωση Εργατών (ΑΙΤ), της οποίας ήταν μέλος η CNT, με έκτακτο συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στις 1-13 Ιουνίου του '37 κατηγόρησε τους Ισπανούς αναρχοσυνδικαλιστές για τη συμμετοχή τους στην κυβέρνηση. Όσοι όμως ήταν οι κήσσορες, άλλοι τόσοι και οι υπεραμύντορες των θέσεων σε αυτές τις οριακές στιγμές. Επιχειρώντας μια όσο το δυνατόν πιο ευρυγώνια προσέγγιση και χωρίς καμία διάθεση μαθημάτων χρησιμοθηρίας, να ξεκαθαρίσουμε εξ αρχής ότι η οποιαδήποτε εμπιστοσύνη απέναντι στις υποσχέσεις των αστών ηγετών για πίστη στη λαϊκή δικαιοσύνη και ισότητα είναι λανθασμένη και εν δυνάμει καταστροφική. Αυτό φυσικά οι έμπειροι αγωνιστές εργάτες το γνώριζαν, πόσο μάλλον όταν είχαν ζήσει στο πετσί τους τη «δημοκρατική» υποκρισία των δικτικών ετών '31-'33. Μαζί μ' αυτό όμως γνώριζαν ότι παράλληλα με την επανάσταση γινόταν και ένας πόλεμος που για να τον αντιμετωπίσουν χρειαζόταν ευρύτερη ενότητα και συντονισμός. Μπροστά στην κοινή απειλή των σιδηρόφρακτων ταξιαρχών του Φράνκο τόσο οι αναρχικοί, όσο και οι σοσιαλιστές εργάτες δεν μπορούσαν να αποφύγουν συμβιβασμούς και υποχωρήσεις. Στις 20 Ιουλίου του '36, οι αντιεξουσιαστές εργάτες είχαν τον πλήρη έλεγχο και όμως δεν παρασύρθηκαν σε μια «δικτατορία του προλεταριάτου».

Παραχώρησαν μια ισοδύναμη αντιπροσώπευση στις αντιφασιστικές δυνάμεις, θυσιάζοντας στην πορεία ακόμα και υψίστης σημασίας αρχές όπως η άρνηση της κυβέρνησης. Σε αντίθετη περίπτωση, ίσως ο εμφύλιος πόλεμος μέσα στο αντιφρανκικό μπλοκ να ήταν αναπόφευκτος.

Συνακόλουθα οι ελπίδες και τα επιτεύγματα της επανάστασης θα συνθλιβόνταν κάτω από τη φασιστική μπάτα, τη στιγμή μάλιστα που τα αντιεξουσιαστικά συνδικάτα θα σπινταζόνταν με τη διάλυση του μετώπου και το επακόλουθο αιματοκύλισμα.

Το στοίχημα που έβαζαν οι ηγέτες των αναρχοσυνδικαλιστών ήταν μεγάλο και αφορούσε τόσο τις περιστάσεις, όσο και τους εαυτούς τους. Οι προσδοκίες όμως διαψεύστηκαν. Στους έξι μήνες που έμειναν οι αναρχικοί στην κυβέρνηση όχι μόνο δεν βελτιώθηκε η συνύπαρξη με τους σοσιαλιστές και κομμουνιστές, αλλά αντίθετα επιδεινώθηκε οριακά. Όσες περισσότερες υποχωρήσεις έκαναν στο βωμό της ενότητας, τόσο λιγότερη επιρροή είχαν σε γεγονότα που ήλπιζαν να ελέγξουν.

Ο κρατικός μηχανισμός αντί να φθίνει ανασυντάσσονταν. Οι δημοκρατικοί ηγέτες ελίσσονταν (έμπειροι στην τέχνη της απάτης) και ανακτούσαν τον πλήρη έλεγχο. Δύο μόλις μήνες μετά την αρχή της επανάστασης, στις 15 Σεπτεμβρίου του

'36, ο γενικός γραμματέας της ΑΙΤ, επισκεπτόμενος την επαναστατική Ισπανία, θα επισημάνει: «Η επανάσταση πηγαίνει προς τα πίσω και αυτό δεν είναι λάθος των μαζών που πολεμάνε με άφταστο ενθουσιασμό, αλλά των ηγετών τους που παραιτούνται από τα γεγονότα αποδεκνόντας ότι έχουν χάσει την επαναστατική πρωτοβουλία και έχουν αποδεχτεί ταπεινωτικές καταστάσεις».

Η ΣΤΑΛΙΝΙΚΗ ΑΝΤΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

Την ημέρα που η CNT μπήκε στην κυβέρνηση άρχισε η πολιορκία της Μαδρίτης. Τόσο οι εργάτες της CNT όσο και της UGT, αδελφωμένοι και με απaráμιλλο ενθουσιασμό πολεμούσαν τον κοινό εχθρό πιστοί στο σύνθημα των δύο μεγάλων συνδικάτων «ελευθερία ή θάνατος». Τα πάντα γίνονταν συλλογικά και η ανιδιοτελής αλληλοψοστήριξη ήταν κοινός τόπος. Αν κάτι χαρακτήριζε λοιπόν το αντιστεκόμενο πλήθος αυτό ήταν η ηρωικότητα και η ομόνοια. Δεν συ-

πίσω πόρτα, την κοινοβουλευτική. Η αντιπαράθεση αυτή ήταν όμως βραχύβια. Η ανάγκη όπλων και τερματισμού της διεθνούς απομόνωσης οδηγεί τους Ισπανούς επαναστάτες σε ασθμαίνουσες εκλογικές με τη «βοήθεια» αυτή τη φορά της Σοβιετικής Ένωσης. Ήδη από τις 2 Αυγούστου του '36 ο Ρώσος πρεσβευτής Μαρσέλ Ρόζεμπεργκ καταφτάνει στη Μαδρίτη και πείθει την κυβέρνηση του Λ. Καμπαγιέρο ότι για να βοηθήσει η ΕΣΣΔ έπρεπε να κάνουν σαφές στην διεθνή κοινή γνώμη ότι οι Ισπανοί δεν έκαναν επανάσταση, αλλά συνέχιζαν την πολιτική της κυβέρνησης που ήταν πριν από το πραξικόπημα του Φράνκο. Οι αιτιάσεις ήταν ευδιάκριτες και πανθομολογούμενες. Ο Στάλιν επεδίωκε να εδραιώσει τη συμμαχία του με τις αστικές τάξεις της Αγγλίας και της Γαλλίας και η επανάσταση στην Ισπανία κηλιδωσε την εικόνα της αντίθεσης δημοκρατίας με φασισμό. Η ανάγκη να διαλυθούν οι καχυποψίες των δυτικών συμμάχων οδηγούν το Στάλιν στην ωμή

προετοιμάζοντας το νέο «δημοκρατικό» ολοκληρωτικό καθεστώς. Με το δόγμα «πρώτα ο πόλεμος και μετά η επανάσταση» οι κομμουνιστές απονέκρωσαν τις τοπικές επιτροπές, οργάνωσαν σαμποτάζ στις κολλεκτίβες, κατηγορώντας τις έπειτα για αναποτελεσματικότητα, διέλυσαν τις εργατικές περιπόλους, αντικαθιστώντας τις με αστυνομικά σώματα που υπάκουαν στο κράτος και όχι στα συνδικάτα, και επέτρεψαν στα κολλεκτιβοποιημένα μέσα μεταφοράς, στα ορυχεία και στην πολεμική βιομηχανία. Οι ολοένα και περισσότερο εξανεμιζόμενες επαναστατικές κατακτήσεις οδήγησαν νομοτελειακά στις αιματηρές ημέρες της Βαρκελώνης του '37, που δεν αποτελούσαν παρά ένα ξέσπασμα των εργατών της Καταλωνίας απέναντι στη συνεχιζόμενη απορρόφηση της εξουσίας από την κεντρική κυβέρνηση και τη συνακόλουθη αφαίρεσή της από τα συνδικάτα. Η κατάληψη του Κέντρου Τηλεπικοινωνιών της Βαρκελώνης από τις φρουρές εφόδου (διοικού-

φονίες αγωνιστών κ.λπ. Ενδεικτικά του κλίματος που επικρατούσε, είναι τα λόγια ενός από τα πρωτοκλασάτα στελέχη της CNT, του Χοσέ Κόστα: «Πηγαίναμε μηχανικά να πολεμήσουμε, γιατί είχαμε έναν εχθρό απέναντί μας. Αλλά η αναποδιά ήταν πως είχαμε κι έναν εχθρό πίσω από την πλάτη μας. Είδα ένα σύντροφο νεκρό, με μια πληγή στο σβέρο, που δεν θα μπορούσε να την είχε προκαλέσει κανένας εθνικιστής». Κάτω από αυτές τις συνθήκες η επανάσταση άφησε την τελευταία της πνοή.

ΑΝΤΙ ΕΠΙΛΟΓΟΥ

Παρά το τραγικό τέλος, η επανάσταση στην Ισπανία αποτελεί ίσως την πιο μεγαλειώδη απόπειρα εργατικής αυτοδιεύθυνσης της γηραιάς ηπείρου. Αναμφίβολα, η προοδαιότητα της ως γενικευμένη προσπάθεια λαϊκής χειραφέτησης είναι μεγάλη. Εξίσου μεγάλη όμως είναι και η παραποίηση, η διαστρέβλωση και η εξαπάτηση, που συνεχίζουν ακόμα και σήμερα να τη συνοδεύουν, αναπαράγοντας αναλλοίωτη τη δημοσιογραφική θυμηδία. Εξήντα χρόνια μετά και η ανήθικη επιχείρηση συσκοτισμού, γεγονότων και καταστάσεων εξακολουθεί να υφίσταται, επιβάλλοντας στις συλλογικές αναπαραστάσεις του κοινού την «οικουμενική διάσταση της αναμέτρησης της δημοκρατίας με το φασισμό». (Κ.Ελευθεροτυπία 18-2-96). Πρόκειται ουσιαστικά για μια διαδικασία που ξεκίνησε παράλληλα σχεδόν με το πραξικόπημα του Φράνκο. Τόσο τα ισπανικά όσο και τα διεθνή δημοσιογραφικά μέσα κρατούσαν σε άγνοια τους ανά τον κόσμο ενδιαφερόμενους, παρουσιάζοντας είτε τους καλούς χριστιανούς του Φράνκο που προσπαθούν να σώσουν το έθνος από τον κόκκινο κίνδυνο, είτε την εκλεγμένη κυβέρνηση που υπερασπιζόταν τη δημοκρατία απέναντι στο φασισμό. Η βιομηχανική αυτοδιεύθυνση συκοφαντήθηκε, η αγροτική κολλεκτιβοποίηση δυσφημίστηκε. Στο διεθνή τύπο κυριαρχούσε η απόκρυψη, στον ισπανικό οι λαιδορίες. Η πίστη στην επανάσταση όμως ζούσε. Στα μέσα παραγωγής και στο πολεμικό πεδίο ανέμιζαν οι μαυροκόκκινες σημαίες του επαναστατικού σοσιαλισμού. Μια ριζική κοινωνική επαναστροφή είχε πραγματοποιηθεί σε μεγάλα τμήματα της «δημοκρατικής ζωής». Διδακτική όσο και επίκαιρη. Διδακτική διότι εξουδετέρωσε έμπρακτα μια σειρά από μαρξιστικά δόγματα όπως την ανάγκη μεταβατικής εξουσιαστικής περιόδου πριν το σοσιαλισμό ή την ύπαρξη κρατικού σχεδιασμού για την οικονομία προς αποφυγήν ενός εξοντωτικού ανταγωνισμού των κολλεκτιβών κ.λπ. Επίκαιρη γιατί ο προβληματισμός γύρω από τις ιδέες της αυτοδιεύθυνσης, της ομοσπονδιακής οργάνωσης, της τοπικής αυτονομίας και της γνήσιας άμεσης δημοκρατίας συνεχίζει να υπάρχει, επαναπροτείνοντας την κεντρική αξία της εξέγερσης και της αντιεξουσιαστικής κοινωνικής οργάνωσης. Δεν χωράει αμφιβολία ότι για τους ανθρώπους που εμπνέονται διαρκώς από τις αξιώσεις για μια ελεύθερη κοινωνία, η Ισπανική Επανάσταση του 1936 αποτελεί ένα ξεχωριστό και παράλληλα ελπιδοφόρο κεφάλαιο.

Το φωτογραφικό υλικό προέρχεται από το βιβλίο:

Images of the Spanish Civil War των GEORGE, ALLEN & UNWIN

νέβαινε το ίδιο όμως και με τους ηγέτες των εργατικών συνδικάτων και των πολιτικών σχηματισμών. Η αντιπαράθεση της CNT και της UGT αφορούσε δύο εξαιρετικής σημασίας ζητήματα: την ανασύσταση του κρατικού μηχανισμού και την πρόοδο της επανάστασης υπό πολεμικές συνθήκες. Οι αποκλίνουσες θέσεις των δύο εργατικών συνδικάτων ήταν επιγραμματικά οι εξής: οι σοσιαλιστές της UGT εκτιμούσαν ότι σε καιρό πολέμου η προσκόλληση στις επαναστατικές κατακτήσεις ήταν όχι μόνο αρνητική, αλλά και καταστροφική. Μοναδική αποτελεσματική συμπεριφορά για να κερδίσουν τον πόλεμο είναι η επαναφορά του ελέγχου της παραγωγής και των υπηρεσιών στο κράτος, η κατάργηση των επαναστατικών επιτροπών και η αντικατάστασή τους από μια συγκεντρωτική κεντρική κυβέρνηση, και η συγκρότηση ενός κλασικού τύπου στρατού υπό ενιαία διοίκηση. Διαμετρικά αντίθετες ήταν οι θέσεις της CNT. Γι' αυτούς ο πόλεμος και επανάσταση ήταν αδιαχώριστα. Ο αγώνας δεν γινόταν για την αστική δημοκρατία και το κράτος, αλλά για την επανάσταση. Αν οι εργάτες παραχωρούσαν αυτά που είχαν κερδίσει τότε είναι σαν να ενδίδουν σε μια νέα κηδεμονία, σαν να προδίδουν οράματα για τα οποία πολέμησαν και τελικά κατέκτησαν, σαν να επιτρέπουν την είσοδο του φασισμού από την

αντεπαναστατική επέμβαση στην Ισπανία. Ο ίδιος ο Λ.Καμπαγιέρο μετά την πρωθυπουργική του θητεία ομολογεί: «η επανάσταση έθετε σε κίνδυνο την εικόνα της Σοβιετικής Ένωσης ως αξιοσέβαστου εθνικού κράτους που αναζητούσε διπλωματικές συμμαχίες. Έπρεπε να ανακόψουν την ανάπτυξη της επανάστασης». Έτσι λοιπόν η Ρωσία αναλαμβάνει το ρόλο του προμηθευτή όπλων και ανεφοδιασμού, που όμως δεν τα παρέχει εν είδει διεθνιστικής αλληλεγγύης, τα πουλάει και μάλιστα με πολύ συγκεκριμένους στόχους: τον έλεγχο της πολιτικής και τη συντριβή της επανάστασης. Για το σκοπό αυτό φτάνει στην Ισπανία ο πράκτορας της σταλινικής GPU, στρατηγός Ορλάνδο, με πρώτη αποστολή την επίβλεψη της μεταφοράς του χρυσού από την Ισπανική Τράπεζα της Κερθαγένης στην Οδησό. Στη συνέχεια θα αφοσιωθεί, μαζί με το συνάδελφό του Αντόνιο-Οφονέκο, στην εξόντωση όσων επέλεγε η Μόσχα. Οι συνέπειες της σοβιετικής ανάμιξης στην ισπανική υπόθεση υπήρξαν βαρύνουσες: Η βοήθεια που ερχόταν στην Ισπανία είχε ως αποδέκτες αποκλειστικά το Κ.Κ., που ενώ πριν το 1936 αριθμούσε 30.000 μέλη και δεν είχε καμιά επιρροή, μετά τον Οκτώβριο - Νοέμβριο του '36, που άρχισε η προμήθεια όπλων, αποκτούσε αργά αλλά σταθερά τον έλεγχο της κατάστασης

μενες από τον κομμουνιστή Ροντρίγκεθ Σόλας) τη στιγμή που βρισκόταν υπό τον έλεγχο των συνδικάτων, ήταν το σπύρτο που πυροδότησε μια βόμβα που υπήρχε ήδη. Χίλιες πεντακόσιες κολλεκτίβες στο Λεβάντε, στην Αραγωνία, στην Καστίλη και την Ανδαλουσία απειλούνταν, ενώ η αντίθεση κομμουνιστών και αναρχικών τους τελευταίους μήνες οδηγούσε ακόμα και σε ένοπλες συγκρούσεις. Οι δραματικές μέρες μεταξύ 3 και 8 Μαΐου κατέληξαν σε φιάσκο με αποτέλεσμα η καρδιά της επανάστασης στην Καταλωνία να μετατραπεί σε κέντρο τρομοκρατίας των κυβερνητικών. Και οι ευθύνες των ηγετών της CNT γι' αυτό (που έκαναν απεγνωσμένες εκκλήσεις στους εργάτες για παράδοση των όπλων) ήταν τεράστιες, εγείροντας επιτακτικά ζητήματα που αφορούσαν πλέον τον επαναστατικό ή όχι ρόλο της CNT. Όπως και να έχουν όμως τα πράγματα, η αιματηρή εβδομάδα της Βαρκελώνης ήταν η αρχή του τέλους για την επανάσταση στην Ισπανία. Η τελική επίθεση για την καταστροφή των κολλεκτιβών εξαπολύθηκε τον Ιούνιο - Ιούλιο του ίδιου χρόνου ακόμα και από μηχανοκίνητες ταξιαρχίες του κανονικού στρατού, με αποτέλεσμα να κλείσει και την δήμευση των περιουσιών όλων των συνμοσπονδιακών οργάνων, τις φυλακίσεις συνδικαλιστών ηγετών, τις άνωδρες δολο-

Ο Χαμντάν και η Παλαιστινιακή αντίσταση

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΘΕΣΗ ΧΑΜΝΤΑΝ

Την άνοιξη του '88 ο Μωχάμεντ Χαμντάν συλλαμβάνεται στο αεροδρόμιο του Ελληνικού. Η κατηγορία που τον στέλνει στον Κορυδαλλό είναι κατοχή πλαστού διαβατηρίου. Η πραγματική όμως αιτία της σύλληψής του θα φανεύει σύντομα: Οι ΗΠΑ θα τον κατηγορήσουν σαν υπεύθυνο της βομβιστικής επίθεσης στο αεροπλάνο της PANAM που οδήγησε στο θάνατο ενός Ιάπωνα, πάνω από τη Χαβάη. Θα απαιτήσουν την άμεση έκδοσή του στις ΗΠΑ.

Οι Αμερικάνοι ακολουθώντας πιστά τη βασική αρχή της κρατικής «δικαιοσύνης» δηλαδή το «ένοχος είναι αυτός που τη συγκεκριμένη στιγμή μας συμφέρει να είναι ένοχος» δεν μπόρεσαν στον κόπο έστω ένα αξιόπιστο κατηγορητήριο να συντάξουν. Θεώρησαν (και όχι άδικα) πως οι πολιτικοί δεν θα έφερναν την παραμικρή αντίρρηση στην προσπάθεια εξόντωσης ενός αξιωματικού της PLO και ουσιαστικά στην εξόντωση και το φρενάρισμα της Παλαιστινιακής εξέγερσης, που με την έκρηξη της Ιντιφάντα είχε πάρει ανεξέλεγκτες διαστάσεις.

Η όπως πάντα «ανεξάρτητη» ελληνική δικαιοσύνη, σε πρωτόδικο, δευτερόδικο βαθμό και στον Αρειο Πάγο, έκρινε τα στοιχεία των αμερικάνικων μυστικών υπηρεσιών ως επαρκή και αποφάσισε την έκδοση του υποτιθέμενου τρομοκράτη Ρασίντ. Όμως, η πραγματικότητα αποδεικνύεται πάντα πιο περίπλοκη απ' ό,τι την αντιλαμβάνονται οι επίδοξοι καίσαρες και οι πρόθυμοι υποτακτικοί τους. Η πολιτική της ελληνικής κυβέρνησης στο εξωτερικό, αλλά και οι στοχεύσεις του ελληνικού κεφαλαίου, έκαναν επικίνδυνη κάθε περίπτωση ρήξης μεταξύ Ελλάδας και αραβικού κόσμου εκείνη την περίοδο. Ήταν φανερό σε όλους πως η υπόθεση Χαμντάν είχε τη σημασία μιας διεθνούς διελκυστίνδας ανάμεσα στις ΗΠΑ και το Ισραήλ από τη μια και τους Αραβες, με αιχμή το παλαιστινιακό κράτος, από την άλλη, με την Ελλάδα στη μέση. Την ίδια στιγμή ένα ισχυρό και ευρύ κίνημα συμπαράστασης αναπτύχθηκε, προσθέτοντας ένα ακόμη πονοκέφαλο στο ΠΑΣΟΚ: αυτού του πολιτικού κόστους. Με την ευθύνη να έχει περάσει πλέον στα χέρια του υπουργείου Δικαιοσύνης, το ελληνικό κράτος διατηρεί την ομηρία του Χαμντάν καθ' όλη τη διάρκεια του '89 και της εναλλαγής κυβερνήσεων που ακολούθησε έως την ανάληψη της εξουσίας από τη ΝΔ. Πλέον, χωρίς να ρισκάρουν το παραμικρό (από τη θέση της αντιπολίτευσης) ΠΑΣΟΚ και αριστερά συμπαράτασσονται στο αίτημα της μη έκδοσης. Ο Χαμντάν θα μείνει τελικά στην Ελλάδα. Και θα δικαστεί εδώ. Η «χρυσή τομή» να μην απέτρεψε την εξόντωση ενός αγωνιστή, τον καταδίκασε όμως σε 18 χρόνια φυλακή. Κι αυτό φάνηκε να αρκεί δυστυχώς σε όλους...

Σήμερα ο Μωχάμεντ Χαμντάν μετά από τόσα χρόνια φυλακής βρίσκεται στα πρόθυρα της ελευθερίας. Το σημείο όμως που άφησε τον παλαιστινιακό αγώνα απέχει πολύ από αυτό που πρόκειται σήμερα να τον συναντήσει...

Η συνέντευξη αυτή πάρθηκε μέσα στη φυλακή. Ο σύντροφος Χαμντάν απαντά σε μια σειρά από ερωτήσεις, που το πνεύμα τους είναι στα πλαίσια των αναρχικών αντιλήψεων. Παρά τις όποιες διαφορές στις απόψεις οφείλουμε κάθε σεβασμό στους αγώνες του Χαμντάν (και των Παλαιστινίων γενικότερα) και του ευχόμεστε καλή τύχη στη μακρύα σειρά από μάχες που έχουν ακόμα να δοθούν γι' αυτή την υπόθεση...

Για τη συνέντευξη
...Σ.Δ.

1) Στη συνείδηση του κόσμου δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία για τη σκευωρία που στήθηκε εναντίον σου. Γιατί πιστεύεις πως οι σκηνοθέτες του αμερικανικού ονείρου επέλεξαν εσένα;

Πριν οκτώμισι χρόνια περίπου, το Νοέμβριο του '87, άρχισε στα κατεχόμενα η παλαιστινιακή εξέγερση. Το Ισραήλ αντέδρασε με αγγριότητα κι όλοι θυμόμαστε τις δολοφονίες μικρών παιδιών καθημερινά, τα σπασμένα χέρια, τα βασανιστήρια 12χρονων. Η διεθνής συμπαράσταση στους Παλαιστίνιους υπήρξε μεγάλη και το Ισραήλ ήρθε σε πολύ δύσκολη θέση. Αποφάσισε να αντιδράσει υποστηρίζοντας ότι η PLO, και ειδικά τα στελέχη που είχαν άμεση σχέση με την εξέγερση, είναι «τρομοκρατική οργάνωση» και τα χιλιάδες μέλη της «τρομοκράτες».

Παράλληλα, οι μυστικές υπηρεσίες ξεκινούν ένα κύκλο δολοφονιών και συλλήψεων Παλαιστίνιων, στελεχών του κινήματος σ' όλο τον κόσμο, σε συνεργασία με τις μυστικές υπηρεσίες άλλων χωρών. Δολοφονούν τον Αμπού Τζιχάντ κι άλλα στελέχη της PLO στην Κύπρο κι αλλού.

Τότε συλλαμβάνομαι κι εγώ, περνώντας απ' το αεροδρόμιο του Ελληνικού. Αυτό έγινε ύστερα από υπόδειξη της Μοσάντ προς τις ελληνικές Υπηρεσίες Ασφαλείας. Οι Αμερικάνοι προσπάθησαν η έκδοσή μου να γίνει άμεσα, προκειμένου να αποδείξουν ότι η PLO είναι «τρομοκρατική οργάνωση» κι οι Παλαιστίνιοι «τρομοκράτες».

2) Πώς κρίνεις τις αποφάσεις του ελληνικού κράτους που από τη μια μεριά κοντράρει τους Αμερικάνους στο θέμα της έκδοσής σου κι από την άλλη αποδέχεται τις κατηγορίες τους και σε καταδικάζει;

Με συνέλαβαν στις 30.5.88. Αμέσως εκδηλώθηκε η συμπαράσταση σε μένα απ' τους Παλαιστίνιους κι άλλους Αραβες αλλά κι από Έλληνες που υποστήριζαν το δίκαιο του αγώνα μας. Όμως άρχισαν κι οι αφορρητες πιέσεις των Αμερικανών για την έκδοσή μου στις ΗΠΑ, κι οι κατηγορίες ότι η Ελλάδα υποθάλλει την «τρομοκρατία». Αφού δεν κατάφεραν την άμεση έκδοσή μου προσπάθησαν και πέτυχαν να επιβάλλουν την καταδίκη μου απ' τα ελληνικά Δικαστήρια. Προσπάθησαν να φανεί

ότι η Ελλάδα που το '82 είχε βοηθήσει τους Παλαιστίνιους κατά την υποχώρησή τους απ' το Λίβανο, σήμερα τους καταδικάζει. Εφτιαξαν ακόμα και ειδικό νόμο για να καταδικαστώ. Ενώ θάπρεπε να δικαστώ από Μικτό Ορκωτό Δικαστήριο, δικάστηκα από Τριμελές Εφετείο.

3) Αναπτύχθηκε, γύρω από την υπόθεσή σου, ένα αξιόλογο κίνημα συμπαράστασης. Τί ρόλο πιστεύεις πως έπαιξε;

Οι λαοί που έχουν αγωνιστεί για την ελευθερία τους, ξέρουν τον καθοριστικό ρόλο της συμπαράστασης και της αλληλεγγύης στον αγώνα τους. Σήμερα ο εχθρός των απελευθερωτικών κινήσεων είναι ο αμερικανικός ιμπεριαλισμός έτσι όπως έχει διαγραφεί με τη Νέα Τάξη Πραγμάτων. Στην Ελλάδα υπήρξε σημαντική η συμβολή αυτών των κινήσεων και αναπτύχθηκε η συμπαράσταση που σήμερα ζητάει την απελευθέρωσή μου και στο παρελθόν εμπόδιζε την έκδοσή μου.

4) Τώρα πια, οι παλιοί «τρομοκράτες» έγιναν κυβέρνηση και μάλιστα με τις ευλογίες των Αμερικανών. Την ίδια στιγμή ο Αραφάτ εξελίσσεται σε έναν ιδιαίτερα αυταρχικό ηγεμόνα... Αυτή η διευθέτηση του Παλαιστινιακού σε ικανοποιεί;

Η δημιουργία ελεύθερης πατρίδας για τους Παλαιστίνιους είναι μια διαδικασία που βρίσκεται σε εξέλιξη. Κάτω από αφορρητες πιέσεις, μια τάση του παλαιστινιακού κινήματος, και κυρίως η ηγεσία του PLO, αναγκάστηκε να μπει στη διαδικασία των γνωστών συμφωνιών που οδήγησαν στη μερική αυτονομία που έχει παραχωρηθεί σήμερα. Ακόμα και σήμερα όμως η Παλαιστίνη είναι κάτω απ' τη μπότα του Ισραήλ. Δεν υπάρχει Σύνταγμα, δεν υπάρχουν παλαιστινιακοί νόμοι. Παρατηρούνται υπερβάσεις απ' τη μεριά της παλαιστινιακής αρχής. Να είστε σίγουροι, ότι οι μαχητές που αγωνίστηκαν για την

Ελευθερία του παλαιστινιακού λαού δεν θα σταματήσουν να το κάνουν μέχρι την επίτευξη αυτού του στόχου. Αν ο Αραφάτ, που είναι σύμβολο για τους Παλαιστίνιους εξελιχτεί σε αυταρχικό ηγεμόνα, όπως λέτε, θα χάσει την υποστήριξη του λαού μας.

5) Η παλαιστινιακή αντιπολίτευση δείχνει να κυριαρχείται από τους Ισλαμιστές, που είναι και οι μόνοι που συνεχίζουν τον πόλεμο κατά του Ισραήλ. Πώς κρίνεις τη δράση και τις πρακτικές στη Μ. Ανατολή, ειδικά γύρω από το θέμα της Θεοκρατίας και των φανατικών της;

Μέσα στον παλαιστινιακό λαό, όπως παντού, υπάρχουν όλες οι πολιτικές τάσεις. Αυτοί που σήμερα αντιδρούν στην επιλογή της ηγεσίας του PLO δεν είναι μόνο οι Ισλαμιστές, αλλά αυτοί προβάλλονται από τα ΜΜΕ. Ούτε η αριστερά του κινήματος δεν δέχεται την ύπαρξη του κράτους του Ισραήλ. Αυτοί που αποκαλείτε Ισλαμιστές, αν εννοείτε τη ΧΑΜΑΣ, είναι μια δεξιά οργάνωση που έχει στους κόλπους της και χριστιανούς παλαιστίνιους. Η ΧΕΖΜΠΟΛΑΧ μόνο είναι ισλαμική οργάνωση που θέλει να εφαρμόσει το ιρανικό μοντέλο στην Παλαιστίνη. Όμως ο αγώνας του παλαιστινιακού λαού δεν έγινε για να δεχτεί ξεπερασμένα αυταρχικά καθεστώτα.

6) Θέλω να σε ρωτήσω στα ίδια. Τόσοι αγώνες και τόσες θυσίες, και δικές σου αλλά και ολόκληρου του λαού σου, έγιναν απλά και μόνο για να είναι οι αφέντες σας και οι μπάτσοι Παλαιστίνιοι και όχι Εβραίοι;

Ο αγώνας του προοδευτικού κινήματος δεν είναι για ν' αλλάξει αφεντικά ο παλαιστινιακός λαός, ούτε για ν' αντικαταστήσει τις αλυσίδες των ισραηλινών στρατοκρατών μ' άλλες. Ο αγώνας μας είναι για την ελεύθερη κοινωνία των Παλαιστίνιων, δίχως εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο. Για μόνα μας αφεντικά έχουμε τον παλαιστινιακό λαό.

7) Πώς βλέπεις τον αμερικανικό παράγοντα στη Μ. Ανατολή και τί πιστεύεις ότι πρέπει να γίνει για να ηρεμήσει κάποτε αυτή η περιοχή;

Μετά τον πόλεμο του Περσικού Κόλπου και την καταστροφή του Ιράκ, σ' όλη τη Μέση Ανατολή κυριαρχεί ο αμερικανικός ιμπεριαλισμός. Η Νέα Τάξη Πραγμάτων θέλει τους Αμερικάνους παγκόσμιους χωροφύλακες. Με τη δύναμη των όπλων έχουν επιβάλλει την κυριαρχία τους. Βλέπουμε πόσο κυνικά εξοντώνουν ολόκληρους λαούς επιβάλλοντας αποκλεισμούς. Στην πρώην Γιουγκοσλαβία, στο Σουδάν, στο Ιράκ, στην Κούβα. Στη Μέση Ανατολή ο στόχος είναι ο πλήρης έλεγχος των πετρελαίων. Ο κύριος σύμμαχός τους στην περιοχή είναι το κράτος του Ισραήλ, που με την ενθάρρυνση, την ανοχή ή την καθοδήγησή τους και βέβαια με τη στρατιωτική τους βοήθεια, δρα και συμπεριφέρεται στην περιοχή εφαρμόζοντας χιτλερική νοοτροπία και πρακτική.

Για να ηρεμήσει η περιοχή πρέπει κατ' αρχήν να αποχωρήσει το Ισραήλ απ' τα Κατεχόμενα Αραβικά εδάφη και να δεχτεί τους διεθνείς νόμους και τις συμφωνίες που 'χει υπογράψει, τόσο με τους Παλαιστίνιους, όσο και με τους άλλους γείτονές τους. Για να ηρεμήσει η περιοχή θα πρέπει να εξασφαλιστεί η αυτοδιάθεση των λαών της περιοχής. Μέχρι τότε η ειρήνη θάναί πάντα επισφαλής.

8) Σε λίγο αποφυλακίζεσαι. Τί σκοπεύεις να κάνεις μετά το τέλος της παραδοσιακής ελληνικής φιλοξενίας;

Κατ' αρχάς θέλω να ευχαριστήσω τον ελληνικό λαό που συμπαράσταθηκε τόσο σε μένα, όσο και στον αγώνα μας. Μετά την αποφυλάκισή μου, για μένα τίποτα δεν τελειώσε. Παραμένω μαχητής στο δύσκολο και μακρύ δρόμο για την Ελευθερία και τη Δημοκρατία του λαού μου.

Καταστολή στη Γερμανία

Η μεγαλύτερη δίκη με αντιφασίστες κατηγορούμενους στην ιστορία της Γερμανίας, θα αρχίσει στο Lüneburg στις 14 Αυγούστου. Θα δικάσουν 17 άτομα με την κατηγορία της συμμετοχής σε "εγκληματική οργάνωση", δηλαδή την Autopome Antifa. Η οργάνωση θεωρήθηκε "επικίνδυνη απειλή ενάντια στη δημόσια ασφάλεια και τάξη" επειδή οργάνωνε κινητοποιήσεις και εκδηλώσεις ενάντια στους νεοναζί.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων εφτά μηνών, η αστυνομία έχει παρακολουθήσει 13.929 τηλεφωνικές συνδιαλέξεις και έχει θέσει υπό παρακολούθηση, σε ορισμένες περιπτώσεις 24 ώρες το 24ωρο, 143 άτομα ως ύποπτους για συμμετοχή στην Autopome Antifa. Στις 17 Ιούλη του 1994 έγιναν έρευνες στα σπίτια 17 ατόμων, από όπου κατασχέθηκαν ηλεκτρονικοί υπολογιστές, αρχαιακό υλικό και χρήματα.

Η καταστολή στη Γερμανία όμως έχει επεκταθεί και σε άλλους κύκλους των αυτόνομων. Στις 13 Ιούνη του 1995 οι ομάδες κομάντος της αστυνομίας (SEK) πραγματοποίησαν πάνω από 50 εφόδους σε

σπίτια και σε γραφεία ομάδων. Υποτίθεται ότι αναζητούσαν στοιχεία για να συνδέσουν το περιοδικό "Radikal" των αυτόνομων με τις ένοπλες ομάδες AIZ και K.O.M.I.T.E.E.

Για μια ακόμα φορά κατασχέθηκαν ηλεκτρονικοί υπολογιστές, δισκέτες, γράμματα, φωτογραφίες, ατζέντες, βιντεοταινίες και προσωπικά αντικείμενα. Συνελήφθησαν τέσσερα άτομα που απελευθερώθηκαν μετά από εξαμηνια προφυλάκιση. Κατηγορούνται για συνεργασία με το περιοδικό Radikal. Τους έχουν απαγγελθεί κατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 129a (αντιτρομοκρατικός) που προβλέπει ότι άνθρωποι που ενδεχομένως "έχουν βοηθήσει τρομοκρατική οργάνωση" μπορεί να παραμείνουν προφυλακισμένοι μέχρι και 2,5 χρόνια χωρίς απαγγελία συγκεκριμένης κατηγορίας.

Λίγες βδομάδες μετά από αυτές τις εφόδους, μια γυναίκα καταδικάστηκε σε φυλάκιση πέντε μηνών γιατί αρνήθηκε να καταθέσει. Για τον ίδιο λόγο αργότερα οδηγήθηκαν κι άλλα άτομα στη φυλακή. Σύμφωνα με τη γερμανική νομοθεσία, όσοι αρνούνται να καταθέσουν μπορεί να οδηγηθούν στη φυλακή για να υποχρεωθούν να μιλήσουν, ακόμα κι αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε απόδειξη ανάμειξής τους στη συγκεκριμένη υπόθεση (γι' αυτό το ζήτημα, βλ. ΑΛΦΑ #45, Διάταξη "Beugehaft").

Η Ομοσπονδιακή Δικαστική Υπηρεσία της Γερμανίας αποτελεί το ι-

σχυρότερο υπουργείο της χώρας. Μπορεί να αντικαταστήσει τις κρατικές και τοπικές δικαστικές αρχές όποτε θεωρεί ότι "απειλείται η εσωτερική ασφάλεια του κράτους", κάτι που μπορεί να το αποφασίσει οποτεδήποτε και σύμφωνα με δικά της κριτήρια. Φυσικά οι νεοναζί και οι επιθέσεις τους ενάντια στους "αντισημιτικούς" (μετανάστες, αυτόνομοι, "κόκκινοι") δεν εμπίπτουν στην κατηγορία της απειλής, οι αντιφασίστες όμως, ναι.

Εβραίοι έποικοι εκδιώχουν τη φυλή των Jahalin

Στις 28 Μάη, το Ανώτατο Ισραηλινό Δικαστήριο, ενέκρινε την εκδίωξη 3000 μελών της φυλής των βεδουίνων Jahalin, προκειμένου να παραδοθεί η περιοχή τους στους εβραίους εποίκους. Σύμφωνα με την απόφαση, οι Jahalin υποχρεώνονται να φύγουν μέσα σε διάστημα τριών μηνών και να επιλέξουν είτε την μετεγκατάστασή τους σε περιοχή δίπλα στον σκουπιδότοπο της Ιερουσαλήμ, είτε την αποζημίωσή τους, με ποσό που δεν έχει καθοριστεί.

Η απόφαση ανέστειλε την προσωρινή εντολή που απαγόρευε την επέκταση των εγκαταστάσεων Maale Adumim γύρω από τις σκηνές των Jahalin. Είναι πολύ πιθανό ότι οι οικοδομικές δραστηριότητες θα συνεχιστούν για να ολοκληρωθούν διαμερίσματα και μονοκατοικίες για τους επερχόμενους εποίκους, με αποτέλεσμα να εκδιωχθούν οι Jahalin πολύ πριν την παρέλευση των τριών μηνών. Ο δικαστής που μειοψήφησε, κρίνοντας την απόφαση της πλειοψηφίας, δήλωσε ότι "οι αρχές δεν μπορούν να ενεργούν άδικα και παράλογα εκδιώχνοντας ανθρώπους που κατοικούν χρόνια σε κάποια περιοχή, χωρίς να παρέχουν εναλλακτική λύση".

Οι βεδουίνοι Jahalin κατοικούν σ' αυτή την περιοχή περισσότερο από 40 χρόνια. Το Μάη του 1995, κατάφεραν, με προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο, να αναστείλουν την εκδίωξή τους. Όμως, τον Αύγουστο του 1995, το υπουργείο Στέγασης πούλησε τη γη τους σε διάφορες ιδιωτικές κατασκευαστικές εταιρίες οι οποίες στη συνέχεια πούλησαν τα ιδιοκτησιακά δικαιώματα σε εβραίους εποίκους. ♦

Το Radikal κυκλοφορεί από το 1976. Στις αρχές της δεκαετίας του '80 άρχισε να αποκτά μεγάλη σημασία, ως μέσο επικοινωνίας των αγώνων για στέγη, των καταληψιών και των αυτόνομων. Το περιοδικό δέχτηκε πολλές επιθέσεις από το γερμανικό κράτος, γι' αυτό από το 1984 τυπώνεται και διανέμεται παράνομα. Το 1986 το κράτος προσπάθησε να ποινικοποιήσει τους χώρους όπου πουλιόταν το περιοδικό, γεγονός που προκάλεσε μαζικές αντιδράσεις. Η ύλη του περιοδικού καλύπτει από άρθρα για την πολιτική δραστηριότητα σε διάφορες περιοχές της Γερμανίας, μέχρι καταγραφή των ναζιστικών επιθέσεων κι από άρθρα για τις καταλήψεις, μέχρι αναλύσεις και ειδήσεις από το Μεξικό και το Κουρδιστάν. Το Radikal κατηγορήθηκε για "δράση υπέρ των τρομοκρατικών οργάνων" επειδή δημοσίευσε προκηρύξεις οργάνων όπως η RAF, η Rote Zora, οι AIZ κ.λ.π. Αυτή τη στιγμή έχει ποινικοποιηθεί το σύνολο των δημοσιευμάτων του περιοδικού και η συντακτική του ομάδα θε-

ωρείται "εγκληματική οργάνωση".

Οι AIZ είναι μια αμφιλεγόμενη ομάδα. Πραγματοποιούν επιθέσεις ενάντια σε πολιτικούς από το 1993. Έχουν κατηγορηθεί για διασυνδέσεις με ομάδες ισλαμιστών.

Η K.O.M.I.T.E.E. είναι μια οργάνωση που δραστηριοποιείται κυρίως υπέρ των κούρδων και επιτίθεται ενάντια στο γερμανικό κράτος και τη συνεργασία με την κυβέρνηση της Τουρκίας.

Μετά την ουσιαστική κατάρρευση του δικαιώματος για άσυλο στη Γερμανία, έχουν πολλαπλασιαστεί οι απελάσεις και οι φυλακίσεις από μόνον που το μόνο τους αδιέξοδο ήταν να ζητήσουν πολιτικό άσυλο.

Για περισσότερες πληροφορίες: Γραφείο Αντικαταστολής (Antirepressionburo) c/o PDS Kreuzberg Diefenbachstrasse 33 10967 BERLIN R.F.A. Fax: 004930-6949354 Tel: 004930-6949254

Πηγή: CNT#200

Εκκένωση κατάληψης στην Αυστραλία

Στις εννέα το πρωί της Τετάρτης 29 Μάη, το κατελλημένο κοινωτικό κέντρο του Collingwood, στη Μελβούρνη της Αυστραλίας, εκκενώθηκε μετά από επίθεση της αστυνομίας. Η κατάληψη που λειτουργούσε τους τελευταίους εννέα μήνες με διάφορες παρεμβάσεις στη γειτονιά, αλλά και σαν πόλος αναφοράς των αναρχικών της Μελβούρνης, τις τελευταίες βδομάδες είχε υποστεί διαδοχικές απειλές εκκένωσης, που όμως είχαν αποτραπεί χάρη στην έγκαιρη κινητοποίηση των καταληψιών, των γειτόνων και πολλών συντρόφων. Δυστυχώς όμως, το πρωί της 29ης Μάη σάραντα μπάτσοι κατάφεραν να αιφνιδιασουν τους λίγους καταληψίες, που βρίσκονταν μέσα στο κτίριο και έδωσαν ένα, προσωρινό πιστεύουμε, τέλος στην απόπειρα αυτοοργάνωσης και κοινωνικής παρέμβασης της κατάληψης του Collingwood.

Νέα καταδίκη υποτιθέμενου μέλους του EZLN

Μετά τις καταδίκες του Jorge Javier Elorriaga Berdegue και του Sebastian Entzin Gomez, σε 13 και 6 χρόνια φυλάκισης αντί-

στοιχα, στις 27 Μάη καταδικάστηκε σε 7 χρόνια φυλάκισης και πρόστιμο 15.000 πέσος ο Francisco Garcia Santiago. Ο Francisco καταδικάστηκε με αποκλειστικό στοιχείο την "ομολογία" του, που λήφθηκε μετά από ψυχολογικό εκβιασμό, αφού η αστυνομία και παραστρατιωτικές ομάδες είχαν απαγάγει μέλη της οικογένειάς του, τα οποία απειλούσαν να σκοτώσουν αν ο Francisco δεν παραδεχόταν τη συμμετοχή του σε ανατίναξη πυλώνα ηλεκτρικού ρεύματος στην πολιτεία Veracruz του Μεξικό.

Κοπεγχάγη: Δυναμική αλληλεγγύη στο Mumia Abu Jamal

Στις 15 Μάη, μέλη της δανέζικης πρωτοβουλίας αλληλεγγύης στον μαύρο αγωνιστή Mumia Abu Jamal, κατέλαβαν την πρεσβεία των ΗΠΑ στην Κοπεγχάγη. Μετά από οκτώ ώρες, ειδικές δυνάμεις της αστυνομίας εισέβαλλαν στην πρεσβεία και συνέλαβαν τους καταληψίες, τους οποίους όμως αργότερα απελευθέρωσαν για να μην δοθεί έκταση στο γεγονός, στο βαθμό μάλιστα που για την επόμενη μέρα υπήρχε προγραμματισμένη συναυλία αλληλεγγύης στον Jamal, στην οποία συμμετείχαν 1600 άτομα.

Διακήρυξη του Βερολίνου

Για μια Διεθνή της Ελπίδας

Συναντηθήκαμε στο Βερολίνο άνθρωποι διαφορετικοί, που μας ενώνει η περιφρόνηση για τους ανθρώπους της δύναμης και του χρήματος, ανταποκρινόμενοι στο κάλεσμα των Ζαπατίστας για να πραγματοποιήσουμε αυτή την Πρώτη Ευρωπαϊκή Συνάντηση Ενάντια στο Νεοφιλελευθερισμό, Για την Ανθρωπότητα. Ευχαριστούμε τις εξεγερμένες κοινότητες στην Chiapas, που φλόγισαν τις καρδιές μας, προσκαλώντας μας να βαδίσουμε μαζί. Μέσα από την ιστορία και τα αδιέξοδα μας αναγνωρίσαμε στην ελπίδα το δρόμο που πρέπει να ακολουθήσουμε.

Ξέρουμε καλά:

1) Πως η νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση προωθεί την ελεύθερη κυκλοφορία του χρήματος και των εμπορευμάτων, αλλά κλείνει τα σύνορα στους ανθρώπους.

2) Πως αυτό συνεπάγεται την αποδυνάμωση των εθνικών κρατών και ταυτόχρονα την έκρηξη κοινωνικών συγκρούσεων, συχνά μεταμφιεσμένων σε φυλετικές, θρησκευτικές και εθνικές.

3) Πως από κάθε άποψη, η οικονομική ανάπτυξη δεν παράγει πλούτο και εργασία, αλλά φτώχεια, περιθωριοποίηση και καταστροφή.

Για όλα αυτά, αποδεχόμαστε την πρόκληση και ριχνόμαστε στο χτίσιμο του κοινού ονείρου πολλών γυναικών, ανδρών, ομάδων, κινημάτων και οργανώσεων. Μέσα από τη συνύπαρξη θέλουμε να ανακαλύψουμε άλλες μορφές συνεργασίας και να φτιάξουμε έναν καινούργιο κόσμο, πριν να πέσουν πάνω μας τα ερείπια του παλιού. Μας κινητοποιεί η επιθυμία να χτίσουμε γέφυρες ανάμεσα στους πολλούς τρόπους του αγώνα ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό. Ενώ οι κύριοι της οικονομίας αδελφοποιούν τα εμπορεύματα και το χρήμα, εμείς αδελφοποιούμε τους λαούς και την αξιοπρέπεια.

Αναλαμβάνουμε τη δέσμευση να δημιουργήσουμε χώρους συμμετοχής και όχι αποκλεισμού, όπου όλοι θα διδασκόμαστε ο ένας από τον άλλο, όπου οι προσδοκίες και οι ελπίδες μας θα συνοδεύουν την πράξη, όπου όλα θα είναι για όλους. Δεν επιδιώκουμε την εξουσία. Γιατί η εξουσία δεν είναι κάτι που μπορείς να το πάρεις αλλά μια κοινωνική σχέση.

Ο εχθρός είναι πολύ δυνατός και πρέπει να γίνουμε κι εμείς πολύ δυνατοί για να τον αντιμετωπίσουμε, χτίζοντας οριζόντια δίκτυα, όπου ο καθένας θα βρει τη θέση του. Τα παλιά μοντέλα, άχρηστα πια, δεν μας κάνουν, είμαστε στην αρχή ενός μακριού δρόμου, αρχίζουμε μια πορεία με πολλές δυσκολίες. Θα πρέπει να βρούμε μορφές που συνδυάζουν την αποτελεσματικότητα με τη συμμετοχή, που θεωρούν πιο σημαντικούς τους ανθρώπους από τα αποτελέσματα, που μας δείχνουν βήμα-βήμα τον κόσμο που ονειρευόμαστε.

Δημοκρατία, Ελευθερία και Δικαιοσύνη.

Βερολίνο, 2 Ιούνη 1996.

Θα υπάρξει εκτενής ενημέρωση για τη συνάντηση του Βερολίνου σε επόμενο τεύχος του ΑΛΦΑ.

Ισπανία: GAL: ομάδες θανάτου

Ένας από τους μεγαλύτερους καταζητούμενους φυγάδες της Ισπανίας και πρώην αξιωματούχος της ισπανικής εθνοφρουράς, αποκάλυψε πως ο "βρώμικος πόλεμος" εναντίον των βάσκων τη δεκαετία του '80 αποτελούσε κυβερνητική πολιτική.

Ο Luis Roldan κατέθεσε στο Ανώτατο Δικαστήριο στις 29 Μαΐου πως ο πρώην σοσιαλιστής πρωθυπουργός Φ.Γκονζάλεθ γνώριζε για τη μυστική εκστρατεία ενάντια στην ETA και για τις ομάδες θανάτου, γνωστές και σαν GAL (Αντιτρομοκρατικές Ομάδες Απελευθέρωσης) που έδρασαν στις παρυφές των ισπανικών μυστικών υπηρεσιών και δολοφόνησαν 27 άτομα μεταξύ του 1983 και 1987, εκ των οποίων το 1/3 τουλάχιστον ήταν άσχετο με την ETA.

Στις αρχές του Μάη το Ανώτατο Δικαστήριο απάλλαξε τον Γκονζάλεθ από κάθε ανάμειξη στις ομάδες

του θανάτου, αλλά παρέπεμψε τον Μπαριονουέβο, πρώην υπουργό Εσωτερικών και στενό σύμμαχο του, με την κατηγορία της δημιουργίας των ομάδων αυτών. Ο Roldan αρνείται πως συμμετείχε στην απαγωγή του βάσκου επιχειρηματία S.Marey τον Δεκέμβριο του 1983 και δηλώνει πως ο ίδιος ο Μπαριονουέβο του είπε πως αυτός οργάνωσε την επιχείρηση.

Οι Σοσιαλιστές ηττήθηκαν μετά από 13 χρόνια στην εξουσία, στις εκλογές της 3ης Μάρτη, που ο Γκονζάλεθ αναγκάστηκε να κηρύξει νωρίτερα, εν πολλοίς λόγω των κατηγοριών περί "βρώμικου πολέμου". Ο Roldan που τό 'σκασε από την Ισπανία το 1994, συνελήφθη ένα χρόνο αργότερα στο Λάος και δήλωσε πως θέλει να μιλήσει εναντίον των πολιτικών που ευθύνονται για τις GAL.

Την προηγούμενη βδομάδα ανώτατο δικαστήριο προφυλάκισε έναν στρατηγό της εθνοφρουράς ως ύποπτο για την απαγωγή, το βασανισμό και τη δολοφονία δύο θεωρούμενων μελών της ETA, τον Οκτώβρη του 1983, στη Ν. Γαλλία.

ΤΡΙΗΜΕΡΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟ ΟΥΤΟΠΙΑ 14-16 ΙΟΥΝΗ

Ενάντια στη φωνή του αφέντη

Μικρή αναφορά για το τριήμερο εκδηλώσεων

Δεν είναι λίγες οι φορές που έχουμε εξηγήσει τους λόγους που οργανώνουμε κάθε χρόνο το τριήμερο εκδηλώσεων. Συμμετέχουμε σ' ένα ραδιόφωνο, χτισμένο στην αδιαμεσολάβητη επικοινωνία, τη ριζοσπαστική αντιεξουσιαστική κριτική και τις αυτοοργανωμένες κοινωνικές αντιστάσεις, γι' αυτό τα μικρόφωνα δεν είναι ποτέ αρκετά. Η ΟΥΤΟΠΙΑ στηρίζεται, τροφοδοτείται και εμπνέεται από τους ανθρώπους που συλλογικά αγωνίζονται και οραματίζονται, που οργανώνουν την ύπαρξή τους ανταγωνιστικά στον κόσμο της κυριαρχίας. Η ζωντανή σχέση, αυτών των ανθρώπων με την κοινωνία, χρειάζεται πολύ περισσότερα από εκπομπές. Οι διαδρομές μας λοιπόν, έξω από την μπάντα των FM, έχουν μια οργανική σημασία για την αυτοδιαχειριζόμενη κοινωνική ραδιοφωνία, όσο τα προτάγματα του απελευθερωτικού κινήματος είναι τα μόνα σημάδια που χαράζουν την πορεία μας.

ΕΝΑΝΤΙΑ

ΤΟ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ

Το φετινό τριήμερο αποκτά μία ιδιαίτερη σημασία, όχι τόσο λόγω των δικών μας κινήσεων, όσο της απόφασης των ευρωπαϊκών να γιορτάσουν στη Θεσσαλονίκη τον πολιτισμό τους. Ήδη ένα άσχημο σκηνικό στήνεται μπρος στα μάτια των κατοίκων αυτής της πόλης. Εδώ και καιρό οι προϊστάμενοι των ζώων μας συζητούν με ικανοποίηση τις προοπτικές της πόλης. Οικονομική πρωτεύουσα των Βαλκανίων, κόμβος στην κίνηση του κεφαλαίου στην περιοχή, ορμητήριο για την κατάκτηση της "φυσικής ενδοχώρας", όπως αρέσκονται να ντόπια αφεντικά να αποκαλούν την χερσόνησο. Τι καλύτερο γι' αυτούς, μια φανταστική είσοδος της Θεσσαλονίκης στην επικαιρότητα. "Όχι μόνο είμαστε οι πρώτοι μάγκες στη γειτονιά, αλλά έχουμε και κουλτούρα". Η μόνη πρόταση απέναντι σ' αυτό το πανηγύρι, την εκλεπτυσμένη βιτρίνα της εκμετάλλευσης, από τη δική μας μεριά δε μπορεί παρά να είναι το σαμποτάρισμά του. Κι ακόμα περισσότερο, η οργάνωση των δικών μας αυτόνομων δικτύων επικοινωνίας, η ανάδειξη της ανταγωνιστικής δημιουργικότητάς μας, η σύνθεση των πρακτικών και των απόψεων μας έξω και κόντρα στον εορτάζοντα αγοραίο πολιτισμό τους.

ΣΤΗ ΦΩΝΗ ΤΟΥ

ΕΙΝΑΙ ΟΠΛΟ ΣΤΑ

Αυτή είναι και η αγωνία που αντανάκλα η συζήτηση του Σαββάτου 15/6. Πώς δηλαδή, θα οργανωθεί συνολικά η δράση μας, σε όλες τις εκφράσεις της, σε ένα επιθετικό σχηματισμό απέναντι στον πολιτισμό της εκμετάλλευσης. Να χαρτογραφήσουμε όλα τα αναγκαία περάσματα, ώστε οι επιθυμίες μας, οι ανάγκες μας, οι καθημερινές πρακτικές μας να αποκτήσουν το κατάλληλο ειδικό απελευθερωτικό βάρος. Συμπληρώνονται φέτος 60 χρόνια από την επανάσταση στην Ισπανία. Έξι δεκαετίες από τότε που οι φασίστες και οι σταλινικοί έδωσαν ένα βίαιο τέλος στην πιο εκτεταμένη εισβολή της ελευθερίας στο προσκήνιο της κοινωνίας. Ας αφήσουμε τις επετειαολογίες και τα μνημόσυνα σε αυτούς που ατενίζουν την ιστορία από τη σκοπιά του παθητικού παρατηρητή. Θέλουμε τη γνώση της ιστορίας, γιατί ξέρουμε ότι οι αγώνες μας έχουν αύριο, αν στη συνείδησή μας έχει καταγραφεί η εμπειρία του χτες. Μας αρκεί το συμπέρασμα ότι το πρόταγμα της επανάστασης δεν είναι θεωρητικά κατασκευάσματα, ούτε ακαδημαϊκά παιχνιδίσματα, ότι, μέσα στην ιστορία, άνθρωποι κάτω από άλλες συνθήκες, αλλά και με την ίδια με μας επιθυμία οργάνωσης μιας άλλης κοινωνίας, δοκιμάστηκαν στο υπαρκτό και πραγματικό, προκαλώντας σημαντικές ρήξεις στη ροή της ιστορίας.

ΑΦΕΝΤΗ

ΧΕΡΙΑ ΜΑΣ

Από τις εκδηλώσεις του 1995, έχει ξεκινήσει, στη συνέλευση της ΟΥΤΟΠΙΑΣ, μια σημαντική συζήτηση που έχει να κάνει με το συνταίριασμα των πρακτικών μας και της διάθεσής μας να κινηθούμε έξω και ενάντια στις λογικές του εμπορεύματος και της κατανάλωσης. Γι' αυτό πέρυσι πήραμε την απόφαση να καλυφθούν οικονομικά οι εκδηλώσεις από ένα εισιτήριο κόστους, ζητώντας από και και πέρα την εθελοντική συμπαράσταση στο σταθμό. Στην ίδια βάση οργανώνονται και φέτος οι εκδηλώσεις, γνωρίζοντας βέβαια ότι οι απαντήσεις μας δεν είναι ολοκληρωμένες κι ούτε απαραίτητα σωστές. Δοκιμαζόμαστε όμως στην πράξη και ξέρουμε ότι μόνο μέσα από την πράξη κατακτάμε θέσεις.

Πρόγραμμα Τριήμερου Εκδηλώσεων

Παρασκευή 14/6
συναυλία με τους:
Σμέρνα
Πανικός
Surprise Bands
Bender (από Αγγλία)

συζήτηση με θέμα:
"Πανευρωπαϊκή συνάντηση στο Βερολίνο ενάντια στο νεοφιλελευθερισμό και για την ανθρωπότητα".

Και τις τρεις μέρες, θα υπάρχουν βιντεοπροβολές, εκθέσεις, slides κ.α.

Σάββατο 15/6
συναυλία με τους:
Ανάσα Στάχτη
Ωχρά Σπειροχαίτη
Φράζια
Ρεμπέτικη Κομπανία

συζήτηση με θέμα:
"Ο πολιτισμός της εκμετάλλευσης και η κοινωνία της αυτοοργάνωσης"

Κυριακή 16/6
Φαγοπότι, νωρίς το απόγευμα
Κουκλοθέατρο από την ομάδα Αγιοσύαγια συζήτηση με θέμα:
"Ισπανία 1936, η επανάσταση 60 χρόνια μετά"
Βιντεοπροβολές με θέμα την επανάσταση του '36
"Περί εθνικών ανέμων και χωρικών υδάτων" (Πρωτοβουλία ολικών αρνητών στρατεύσης) προβολές ταινιών, αργά το βράδυ

Εισαγωγή στη συζήτηση του Σαββάτου 15/6

Θέμα: "Ο πολιτισμός της εκμετάλλευσης και η κοινωνία της αυτοοργάνωσης"

Ο πολιτισμός είναι ο τρόπος ύπαρξης των ανθρώπων μέσα στο ζωτικό τους περιβάλλον και στο σύνολο των εκφράσεων των κοινωνικών ομάδων, στη βάση της καθημερινότητας, της δημιουργίας και της συλλογικής μνήμης.

Ο πολιτισμός, πιο αναλυτικά καθορίζεται:

α) από την κοινωνικότητα, την οποία συνθέτουν η κοσμοθεωρία και οι αξίες του ανθρώπου για τον ίδιο, την κοινωνία και τον εαυτό του σε σχέση με το περιβάλλον του.

β) από τη μεταβίβαση της εμπειρίας, της γνώσης και της επιστήμης, τη δημιουργική έκφραση και τη μεγέθυνση της ιστορικής μνήμης.

γ) από την οργάνωση της κοινωνίας και την πολιτική συμπεριφορά των μελών αυτής της κοινωνίας. Οι θεσμοί και οι δομές που προκύπτουν από τα παραπάνω επηρεάζουν και ποιοτικά τις προσωπικές σχέσεις των μελών της.

δ) οι οικονομικές σχέσεις οι οποίες καθορίζουν και καθορίζονται από την οργάνωση της κοινωνίας και τις πολιτικές επιλογές της.

Τα παραπάνω στοιχεία στο άθροισμά τους και μέσα στο χρόνο τείνουν να δημιουργήσουν αυτά που κατά κοινή ομολογία είναι η ιδιαίτερη ψυχροσύνθεση και η συλλογική συνείδηση των λαών.

Χαρακτηριστικά όπως η ανταγωνιστικότητα, η ιεραρχία, ο σεξισμός, η εμπορευματοποίηση, ο καταναλωτισμός, αντικατοπτρίζονται στον αστικό πολιτισμό.

Είναι ανάγκη, για να επικρατήσει το κράτος και η αστική τάξη, να κυριαρχήσει σε κάθε τι αντίθετο ή διαφορετικό από τα συμφέροντά της τάξης αυτής. Τα άτομα που ανήκουν στους εκμεταλλευόμενους ελέγχονται και συναινούν όταν ταυτίζονται με τους ρόλους που τους προσδίδονται, μέσα στον πολιτισμό της κυριαρχίας.

Ο πολιτισμός αυτός επιβάλλεται σε διαφορετικές ή αντίθετες κοινωνικές ομάδες μέσω:

α) της ωμής βίας

β) του πολιτιστικού ιμπεριαλισμού

γ) της αρνητικής αφομοίωσης και ισοπέδωσης

Ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν, σε κάθε περίπτωση χρησιμοποιούνται οι παραπάνω τρόποι, μεμονωμένοι ή σε συνδυασμό.

Ανθρώπινη δημιουργικότητα και πολιτισμός

Μέσα στον αστικό πολιτισμό οι οικονομικές σχέσεις έχουν επιβληθεί στην ανθρώπινη δημιουργία και επικοινωνία. Κάθε έκφραση της ανθρώπινης δραστηριότητας έχει γίνει εμπόρευμα και καταναλωτικό προϊόν: η εργασία, η εσωτερική ανάγκη για έκφραση, η ψυχαγωγία, η κοινωνικότητα, ο έρωτας έχουν αναχθεί σε προϊόντα με αγοραστική αξία.

Το αυθόρμητο, το γνήσιο, το ανθρώπινο παύουν να είναι αδιαμεσολάβητη ανάγκη επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων, αλλά πληρούν μόνο εμπορευματική χρήση.

Αυτοοργάνωση της κοινωνίας

Πιστεύουμε ότι η ανθρώπινη δημιουργία είναι η έκφραση της ίδιας της ελευθερίας.

Κάθε προσπάθεια για αυτοοργάνωση της ανάγκης για δημιουργία, όταν διατηρεί τα χαρακτηριστικά της ελευθερίας, της ισότητας και της αντι-ιεραρχίας, ενάντια στους όρους της κυριαρχίας και της εξουσίας, εντάσσεται στον αγώνα του ανθρώπου για την κοινωνική απελευθέρωση.

Κάθε εγχείρημα, συλλογικότητα ή πράξη με τα παραπάνω χαρακτηριστικά διαμορφώνει τις βάσεις για τον πολιτισμό της ελευθερίας και της αντι-εξουσίας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΡΙΗΜΕΡΟΥ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ 1995

Η απόφαση της συνέλευσης, για το τριήμερο '95, ήταν ότι τα έσοδα από τα εισιτήρια προορίζονται αποκλειστικά για τα έξοδα της διοργάνωσης. Επειδή, βέβαια, το εισιτήριο κόστους δεν μπορεί να υπολογιστεί αντικειμενικά, υπήρχε η επιπλέον απόφαση ότι αν υπήρχε κέρδος, αυτό θα διατίθενταν σε αγώνες, προσπάθειες, εγχειρήματα, ομάδες που κινούνται σε ανάλογη με την ΟΥΤΟΠΙΑ λογική.

ΕΣΟΔΑ ΕΙΣΗΤΗΡΙΩΝ : 1.476.800
ΕΞΟΔΑ : 550.000 (ήχος)
: 318.000 (τυπογραφικά)
: 464.000 (εκδηλώσεις, διαμόρφωση χώρου...)

ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ : 1.324.000

Η διαφορά των 150.000 (περίπου), στάλθηκε στην επιτροπή CHIAPAS στο Μεξικό, ενισχύοντας τον αγώνα των ΖΑΠΑΤΙΣΤΑΣ, σε ιατροφαρμακευτικό υλικό.

Από τη λειτουργία του bar βγήκαν έσοδα 318.000. Από αυτά δόθηκαν 150.000 στα δικαστήρια, εξαιτίας 30 καταδικών για διατάραξη κοινής ησυχίας και 150.000 για χρέη του σταθμού (ΔΕΗ, ενοίκια...)

Εισαγωγή στη συζήτηση της Κυριακής 16/6

Θέμα: "Ισπανία 1936, η επανάσταση 60 χρόνια μετά."

...τι πάει να πει "εξήντα χρόνια μετά"... λες και η επανάσταση δεν είναι κομμάτι του ονείρου, κομμάτι της ψυχής, που όλα χορεύουν μες στο ταυτόχρονο... λες και ο χρόνος είναι μία ομαλή σωρευτική πορεία... λες και δεν είναι ο χρόνος, χρόνος του καθένα μας... θραύσματα από τις εκρήξεις των απελευθερωτικών στιγμών μας...

...ενάντια στα μουσεία και τις κατεψυγμένες στιγμές... λίγοι, εύθραυστοι και αδύναμοι... αδύναμοι να δεχτούμε την ήττα σαν οριστική, τη φυλακή της επιθυμίας σαν όρο ζωής... αδύναμοι... σπάζοντας από στιγμές σε στιγμές το θανατερό κλοιό, τις αλυσίδες του χωροχρόνου των αφεντικών... συναντιόμαστε με την αδυναμία και την τρυφερότητα, στους προθάλαμους των κρεματορίων της αυτόνομης ύπαρξης, στο κάτεργο της μισθωτής σκλαβιάς, στους προθάλαμους στρατώνων και ψυχιατρείων, στους καθεδρικούς ναούς της οργανωμένης πλύξης...

...οι στιγμές των ατομικών αλμάτων στον ουρανό... η έκρηξη του υποκειμένου... εκεί που η χειρονομία αποκτά νόημα... εκεί που όλα αρχίζουν να γίνονται αλλά... εκεί που επιτέλους αρχίζει να υπάρχει...

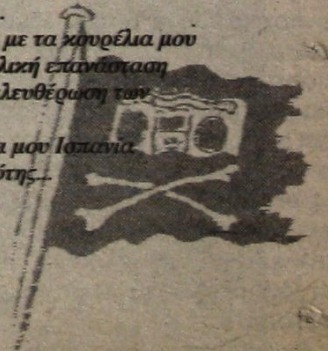
η συνάντηση μέσα από σκονισμένες σελίδες με αυτούς που δεν έζησαν... που κράτησαν το αναμμένο κάρβουνο, τη δυνατότητα, την ελπίδα, που πυρπολήθηκαν από αυτά, για να κρατήσουν τη φωτιά ζωντανή... η συνάντηση με την ελπίδα ότι αυτή η ζωοδότρα φωτιά μπορεί να θεμελιώσει και να ξαναχτίσει το υπαρκτό... η σκέψη πάνω στην ενότητα των μοριακών εξεγέρσεων... η συζήτηση για το τι μας καθλώνει και μας απογειώνει... η επιθυμία να σταματήσουμε να γονατίζουμε, να ξαναχτίσουμε άλλο πύργο στίβας απέναντί τους...

Το πιο όμορφο άλλωστε απ' όλα τα λουλούδια είναι το λουλούδι της ελπίδας.

Οι προμήθειες νερού για την ξηρασία του παρόντος και του μέλλοντος αναγκαίες.

Σημείωση: οι εκδηλώσεις της Κυριακής γίνονται σε συνδιοργάνωση με το ΑΛΦΑ και θα συμμετέχει κι ο Abel Paz

...πάνω από τις Βαλεαρίδες είδα το καλοκαίρι που 'φενγε και στην ακρογιαλιά την Καταλωνία και παντού ζωντανό αγόρια και κορίτσια που ετοιμάζονταν να πεθάνουν και γελοούσαν είδα το πρώτο χιόνι στη Μαδρίτη το πρώτο χιόνι σ' ένα σαρκικό από καπνιά από στάχτη και αίμα και ξανάκαυτη αυτή που ήταν τόσο όμορφη το χαριτωμένο κορίτσι της άνοιξης ήταν όρθια στη μέση του χειμώνα κρατούσε στο χέρι ένα μασσούρι δυναμική τα πάνινια παπούτσια της έμπλαζαν νερό ο ήλιος που φόραγε στ' απί ήταν από ένα εκρηκτικό κόκκινο ήταν το λουλούδι του εμφυλίου πολέμου το ζωντανό λουλούδι σε χαμόγελο πέταξα γύρω της σιγανά το κόκκινο λουλούδι της ελευθερίας κάτω απ' το αριστερό της στήθος χτύπαγε η καρδιά της κι όλος ο κόσμος την άκουγε να χτυπά τη καρδιά της επανάστασης αυτή τη καρδιά που τίποτα δεν μπορεί να την εμποδίσει να χτυπά που τίποτα... κανείς δεν μπορεί να την εμποδίσει να χτυπά όσους θέλουν να την εμποδίσουν να χτυπά... να μάχεται να χτυπά... να χτυπά...
...Γι' αυτούς που εξακολούθησαν να ρήγουν βουβόι τη νύχτα προκηρύξεις που δεν πήρανε δρόμους βολικούς προσωπικής ανάδειξης
γι' αυτούς που η... άση τους δεν εξαρτήθηκε ποτέ από κομματικό μισθό ή πόστο που στο χαράζιωμα της επανάστασης δεν τους διόρισε ποτέ κανείς γι' αυτό και ούτε μπόρεσε ποτέ να του απολύσει...
...Για τούτο παρέμεινα με τα χιουρέλια μου όπως με γέννησε η γαλλική επανάσταση όπως με γέννησε η απελευθέρωση των νέγων όπως με γέννησε μάνα μου Ισπανία ένας σκοτεινός συνωμότης...

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τις τελευταίες δεκαετίες το αναρχικό κίνημα, βρίσκεται παγκόσμια σε μια μεγάλη πνευματική κρίση, η οποία αντανakλάται και στις πρακτικές δραστηριότητες του.

Ο πόλεμος, η διάλυση της ΕΣΣΔ, και η επέκταση του καπιταλισμού σε ολόκληρη τη γη δημιούργησαν μια ολόκληρη σειρά από καινούργια προβλήματα. Χίλια ερωτήματα που θεωρούσαμε ληγμένα επανέρχονται σήμερα, κάτω από μια άλλη διάσταση.

Ελλείψεις της Αναρχίας

Ένα μεγάλο μέρος του αναρχικού γραπτού λόγου, έχει σήμερα μια μόνο ιστορική σημασία, γιατί δεν σχετίζεται με τα προβλήματα της σύγχρονης κοινωνικής ζωής. Όποιος/α παρακολουθεί το αναρχικό κίνημα τα τελευταία 10 - 20 χρόνια, θα διαπιστώσει την μερική επιτυχία του και την περιορισμένη παρουσία του μέσα στην κοινωνία και θα συμφωνήσει μαζί μου ότι χρειάζεται ένας επαναπροσδιορισμός της αναρχικής σκέψης. Κατά την γνώμη μου δεν χρειάζεται τόσο πολύ μια αναθεώρηση των αναρχικών ιδεών, όσο μια αναθεώρηση της γενικότερης στάσης των αναρχικών και των πρακτικών τους. Και οι καλύτερες θεωρίες δεν έχουν καμιά αξία όταν δεν αντλούνται από τις πρακτικές εμπειρίες και δεν επιδρούν στην καθημερινή ζωή. Αλλιώς κυριαρχεί ένας στείρος δογματισμός, που πνίγει κάθε πνευματική ζωή ενός κινήματος και προσπερνάει τυφλά τα συμβάντα της κοινωνικής ζωής. Αυτό ισχύει κυρίως στα "αριστερά" κινήματα, αλλά και εν μέρει και στο

αν οι αναρχικές ιδέες αγγίζουν εσωτερικά κάποιον, καθορίζοντας έτσι τις πράξεις της ζωής του ή αν είναι απλά λόγια του αέρα, που εκφράζονται με κοινοτυπίες, χωρίς να καλλιεργούν τον εσωτερικό κόσμο του ανθρώπου. Όταν συμβαίνει αυτό, τα αποτελέσματα είναι παντού τα ίδια. Ακόμα και αν οι ιδέες επιδρούν ανανεωμένες στον άνθρωπο, μπορούν με τη ρουτίνα και την έλλειψη της πράξης να γίνουν νεκρές κοινοτυπίες, όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι έχει συμβεί επανειλημμένα στην ιστορία.

Δεν ήμουν ποτέ πιο πεισμένος από τώρα, για την ορθότητα της Αναρχίας. Ο πόλεμος στα Βαλκάνια και τα φοβερά γεγονότα του, η αναμφισβήτητη αποδοχή του καπιταλιστικού συστήματος, η εξαπλώση φασιστικών και ρατσιστικών ιδεών και η όλο και αυξανόμενη ανεργία, με έπεισαν πιο πολύ παρά ποτέ ότι μια τέτοια εξέλιξη της ανθρωπότητας θα την οδηγήσει αναπόφευκτα σ' ένα βάλτο από αίμα, όπως επίσης στην πνευματική και υλική σκλαβιά του.

Ό,τι για την προηγούμενη γε-

μιά αξιολογή αντίσταση. Και όπου κινείται κάτι, είναι μεμονωμένο και χωρίς συνοχή. Δεν πλησιάσαμε καθόλου το ελευθεριακό σοσιαλισμό παρά τις επαναστατικές φρασεολογίες -αν έχει μείνει ακόμα κανείς να μιλάει για επανάσταση. Έχουμε απομακρυνθεί για τα καλά από τον δρόμο μας και απλά βλέπουμε τους συντηρητικούς να κερδίζουν όλο και πιο πολύ έδαφος.

Ποιος δρόμος οδηγεί στην αλληλεγγύη;

Παρόλα αυτά, νιώθουμε πιο πολύ παρά ποτέ, ότι η εξέλιξη του ανθρώπου προς την ελευθερία, την αλληλεγγύη και τον ανθρωπισμό μπορεί να βρίσκεται

ολογική πορεία της αναρχικής ιστορίας, πρέπει να παραδεχτεί, ότι στην περίοδο που μεσολάβησε ανάμεσα στην παλιά διεθνή και στο σύγχρονο κομμουνιστικό-αναρχικό κίνημα, υπήρχε πιο πολύ ανοχή και κατανόηση για τις διαφωνίες στη θεωρία και στην τακτική του αναρχισμού.

Και οι Αναρχικοί γνωρίζουν την τέχνη της αυτοκαταστροφής

Δεν υπάρχει χώρα, που το αναρχικό κίνημα να μην είναι κατακερματισμένο και διαλυμένο. Οι εσωτερικές μάχες γίνονται με τέτοιο τραυματικό και αηδιαστικό τρόπο, που απωθούμε αντί να προσεγγίσουμε καινούριους ανθρώπους.

ξουσιαστικής αντίληψης, πίσω από την ωραία αναρχική πρόσοψη.

Γι' αυτό, απαραίτητη προϋπόθεση, για την ιδέα της ατομικής ελευθερίας και κοινωνικής δικαιοσύνης, είναι η αμοιβαία ανοχή και κατανόηση για τα κίνητρα και τις πράξεις του συντρόφου μου.

Κάθε προσπάθεια να αποδειχθεί το αντίθετο, στο όνομα της "ατομικής ελευθερίας", είναι ένας συνηθισμένος τρόπος να καλυφθεί η προσωπική δειλία και να δικαιολογηθούν οι εγωκεντρικές πράξεις με αμπελοφιλοσοφίες.

Η πραγματική ελευθερία βασίζεται πάντα στο προσωπικό αίσθημα ευθύνης και στο αίσθημα αλληλεγγύης προς τους συνάνθρωπους. Αλλιώς είναι μόνο μια μάσκα για τον ετσιθελισμό και

Αδιέξοδα και προοπτικές του Αναρχισμού

μόνο στο δρόμο του αναρχισμού. Είναι ο μόνος δρόμος που μου φαίνεται βατός, επειδή κάθε άλλος οδηγεί αναπόφευκτα σε ένα λαβύρινθο εξουσιών και θεσμών.

Εμείς οι αναρχικοί, δεν επιδιώκουμε να κερδίσουμε μια θέση στην κυρίαρχη πραγματικότητα της σημερινής κοινωνίας, αλλά αντιθέτως πολεμάμε αυτήν την πραγματικότητα μέχρι εσχάτων. Θέλουμε θεσμούς αυτοοργάνωσης που να εξελίσσονται αυθόρμητα μέσα στην κοινωνία και να εξυπηρετούν της ανάγκες της, παρέχοντας την μεγαλύτερη δυνατή ελευθερία στον καθένα. Ελευθερία και αλληλεγγύη είναι οι κολώνες της Αναρχίας.

Και δεν πιστεύω ότι χρειάζεται μια αναθεώρηση αυτής της βασικής αντίληψης. Και ας είναι η πρακτική της εφαρμογή -όπως το κάθε τι- υποταγμένη στις αλλαγές των κοινωνιών με το πέρασμα του χρόνου. Αυτό που χρειάζεται είναι μια κριτική ανασκόπηση της πρακτικής μας, των μορφών πληροφόρησης και οργάνωσης μας.

Η Αναρχία ζει μέσω της σκέψης μας

Για να το πω αλλιώς: έχουμε γίνει δογματικοί και σκεφτόμαστε σχεδόν σε όλα τα πράγματα με τον ίδιο τρόπο που σκεφτόνταν και πριν 100 χρόνια. Μια ματιά στον αναρχικό τύπο και στις προκηρύξεις μας, το δείχνει καθαρά, αφού ο αριθμός των κειμένων που μιλάνε για καινούργιους τρόπους και μέσα δράσης είναι ελάχιστος. Πολλοί από μας έχουμε ξεχάσει να χρησιμοποιούμε τις ιδέες μας πρακτικά στα σημερινά προβλήματα, ώστε να επιδράσουν δημιουργικά στα διάφορα επίπεδα της ζωής.

Μερικοί έχουν κολλήσει τόσο πολύ στα δόγματα, ώστε κάθε πρακτική που δεν ταυτίζεται με αυτά, αντιμετωπίζεται σαν αμαρτία εναντίον των ιερών αρχών και πολεμιέται με τέτοια μισαλλοδοξία, σαν να βρισκόμαστε στα χειρότερα εξουσιαστικά κόμματα (μόνο που από αυτούς δεν περιμένουμε και τίποτα καλύτερο).

Όποιος έχει μελετήσει την ιδε-

Και ας μην μου πει κανείς την φτηνή δικαιολογία ότι και στα άλλα σοσιαλιστικά και κομμουνιστικά κόμματα επικρατεί το ίδιο. Αυτό δεν αποτελεί παρηγοριά, αντίθετα επιβεβαιώνει ότι ανάμεσα στις δικές μας και σε άλλες ιδέες δεν υπάρχει καμιά ουσιαστική διαφορά. Γιατί τουλάχιστον θα έπρεπε, οι αρχές και οι αξίες τις οποίες επικαλείται κάποιος, να έχουν και έναν αντίστοιχο τρόπο έκφρασης στις πράξεις του και πάνω απ' όλα στις σχέσεις του με τους συντρόφους/ισσες.

Ισορροπία μεταξύ θεωρίας και πράξης

Αν ο αναρχισμός για μας δεν είναι τίποτα άλλο από ένα ωραίο ιδανικό, τότε η ηθική του αξία δεν έχει καμμία σημασία. Γιατί μια ιδεολογία και ιδιαίτερα μια ιδεολογία όπως ο αναρχισμός, θα έπρεπε να σημαίνει κάτι παραπάνω από μια πλατωνική φαντασίωση ενός ωραίου μελλοντικού ιδανικού, όσο ελκυστικό και τέλει κι αν είναι αυτό. Η ιδέα της ελευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης που εκφράζεται στον αναρχισμό, θα έπρεπε να δημιουργήσει μια ισορροπία ανάμεσα στην σκέψη και της πράξη, ώστε να συμβάλλει στην εσωτερική αυτάρκεια του ανθρώπου και να του γίνει βίωμα.

Σίγουρα ακόμα και οι αναρχικοί/ες είμαστε εξαρτημένοι από τις κοινωνικές συνθήκες που ζούμε, και δεν μπορούμε να δράσουμε πάντα έτσι όπως θα θέλαμε. Αλλά κανείς δεν μπορεί να εμποδίσει τον άλλον να απαιτήσει τουλάχιστον κάποιες αξιακές αρχές ζωής.

Όταν διεκδικούμε για τον εαυτό μας το δικαίωμα της ελευθερίας βούλησης και δράσης, τότε πρέπει να σεβαστούμε αυτό το πολύτιμο δικαίωμα και στους άλλους, αφού μόνο έτσι επιβεβαιώνεται.

Όταν δηλαδή περιορίζω την ελευθερία του άλλου και τον κατηγορώ για κακοπροαίρετα κίνητρα -κάτι που συχνά γίνεται χωρίς να λέγεται ανοιχτά- τότε απλώς επιβεβαιώνω ότι και στον εαυτό μου έχουν απομείνει απομεινάρια ε-

την τυραννία.

Ανοχή ή δογματισμός;

Έχω δει, ότι εκεί που ο αναρχισμός έχει γίνει βίωμα του ανθρώπου, πάντα υπάρχει και η απαραίτητη ανοχή. Εκεί όμως που η ιδέα έχει γίνει ρουτίνα, αρχίζει ο άψυχος δογματισμός που υποβαθμίζει ό,τι δεν συμπίπτει με το στερεότυπο. Με άλλα λόγια: εκεί αρχίζει να θεμελιώνεται η εξουσιαστική νοοτροπία.

Ένας στείρος δογματισμός που προσπερνάει τα πραγματικά ζητήματα της καθημερινής ζωής, κλίνει προς την εξουσιαστική λογική και ας αυτοαποκαλείται αναρχισμός. Πολλά θα ήταν καλύτερα, εάν αυτή την απλή αλήθεια δεν την κατανοούσαμε μόνο ιδεολογικά, αλλά την εφαρμόζαμε και στην πράξη.

Αναρχία σημαίνει να ζεις παραδειγματικά

Τίποτα δεν επηρεάζει τα κοινωνικά κινήματα πιο πολύ, από το προσωπικό παράδειγμα των μελών του. Είναι αλήθεια, ότι οι άνθρωποι που κερδίζουν από μια ιδέα, κρίνουν πρώτα την συνέπεια αυτών που την υποστηρίζουν. Μόνο αργότερα μαθαίνουν να ξεχωρίζουν ανάμεσα στην ιδέα και στο άτομο.

Και μόνο για αυτό τον λόγο, θα έπρεπε να αποφεύγουμε να δώσουμε στις πολιτικές και προσωπικές διαφωνίες, εκείνον τον κακοπροαίρετο και πικρό χαρακτήρα, που αγνοεί κάθε αίσθημα ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και έχει πολλές φορές καταστρέψει ολόκληρα κινήματα.

Λίγο περισσότερη ανθρωπιά και καλοπροαίρετη κριτική μπορούν να κάνουν θαύματα. Η τυφλή αντιπαράθεση και ο δογματισμός, επιβεβαιώνουν την έλλειψη πνευματικής ευκινησίας και αισθήματος αλληλεγγύης που είναι αποτελέσματα μιας εξουσιαστικής νοοτροπίας.

μετάφραση από το *Direkte Aktion. No 114*
επιμέλεια: Σουζάνα

αναρχικό. Θα ήταν παράλογο να πιστεύει κανείς, ότι μια ορισμένη πολιτική ταμπέλα ενός κινήματος θα μπορούσε να το προστατεύσει από μια τέτοια κατάσταση. Οι αναρχικοί είναι κι αυτοί άνθρωποι με αδυναμίες και γι' αυτό το λόγο εκτεθειμένοι στις περιόδους πνευματικής εξάντλησης, όπως οι κάθε οπαδοί μιας πολιτικής κατεύθυνσης.

Εκείνο που έχει σημασία είναι

νιά είχε μια κάπως πιο θεωρητική σημασία, εκφράζεται σήμερα με τόσο ξεκάθαρο τρόπο, που μπορούμε να παρακολουθήσουμε το κάθε πρακτικό αποτέλεσμα αυτής της κατάστασης μέχρι την τελευταία του επίπτωση. Τα συμπεράσματα είναι μοιραία. Πολλά φαινόμενα που τα νομίζαμε ξεχασμένα στο σκοτάδι του βάρβαρου παρελθόντος, εμφανίζονται πάλι, χωρίς να βρίσκουν κα-